

Şam üzerine gürüngen gerli ve yabancı alaylar

Suriye İntihabı Kan İçinde Boğuldu

Şam (Hususi) — İntihabat dolayısıyla Halep ve Şamdaki karışık vaziyet devam ediyor. Hamada, Meclisi Milli intihabı esnasında Vataniler tarafından davet edilen Berazi ve Mevali aşiretleri Fransızlar ve Fransız taraftarları üzerine hücum etmişlerdi. Bu hâdisenin intikamı kanlı bir surette alınmıştır. Son hâdiselerde hükümet dairesindeki silahlar aşiretler tarafından yağma edilmiş, kırk Fransız asker ve zabiti öldürülmüştür. Bu hâdiseyi takip eden gün Halepte bir ihtilâl başlamıştır. Halepteki umum müsteşar olan Fransız kumandanı ve (10) Fransız askeri katledilmiştir. O esnada orta mekteplerdeki kız talebeler, Vatanileri ve halkı teşyi için sokaklara dökülerek hükümete hücum etmişlerdir. Müsademe esnasında Fransız taraftarı bir bekçi halktan üç kişiyi katletmiştir. Bu vaziyeti gören bir orta mektep kız talebesi cebinden çıkardığı tabanca ile bizzat bekçiyi öldürmüştür. Suphi Berekât ve vali kaçarak ölümünden kurtulmuşlardır. Ahaliden (100) kişi ve 15 Fransız askeri katledilmiştir. Fransızlar 16 tank ile ateş püskürerek hücumu başlamışlardır. Hama üzerine sevkedilen (25) tayyare ile (2000) Fransız askeri şimendiferle giderken şimendifer hattı tahrip edilmiştir. Halk, çeteler ve aşiretlerle Fransız kuvvetleri arasında dehşetli harp olmuştur. Birçok Halepliler İbrahim Hanfano da dahil olmak üzere Berut yakınlerinde bulunan gayrimeskûn bir adaya nefyedilmiştir. Sükûn avdet etmiş sayılmaz.

Gıda Maddelerinde Esnaf İhtikâr Yapıyor

Yerine Göre Okka Başına Yarıyarıya Zam Nasıl Mümkün Olur?

Fiatler, en çok perakendeci esnafta fark ediyor

Gıda maddelerinde hissolanacak değil, el ile tutulacak derecede bir fiat düşüklüğü var. Fakat ucuzluk daha ziyade piyasa mahalli denilen şehrin pazar merkezinde ve pazar merkezine yakın noktalardadır.

Bu ucuzluktan, meselâ, Kadıköy gibi, Üsküdar gibi, Boğazın birçok noktaları ve Rumeli

hattı gibi banilyö vaziyetindeki yerler istifade etmiyor.

Dün, bir kariimiz geldi ve bize şu hakikati anlattı:

"Ben Kızıltoprakta otururum. Kızıltoprak, vapur ve trenle şehrin merkezinden nihayet (40-45) dakikalık bir mesafededir.

(Devamı 8 inci sayfada)

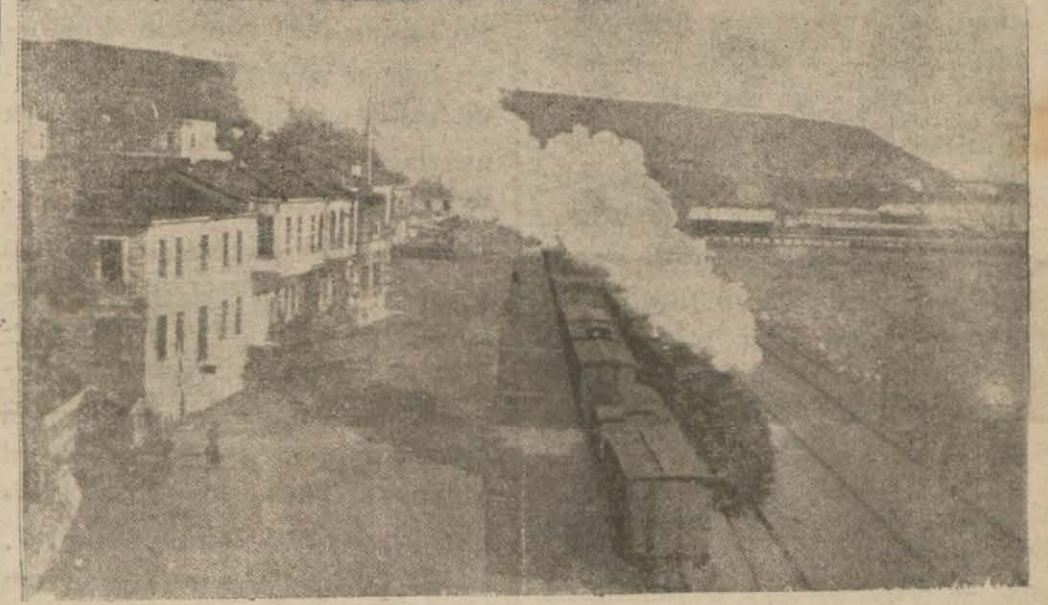
Samsunda Bir Yolsuzluk

Boş, Harap Sandık Diye Şeker Denkleri Gümrükten Çıkarılırlarken Yakalandı

Samsun, (Hususi) — Samsun Gümrük İdaresi, teşebbüs edenlerin cür'etindeki büyüklüğü ayan surette gösteren mühim bir meseleyi meydana çıkarmıştır. Vak'a şudur:

Bundan iki sene kadar evvel, mühim bir şeker yükü Avrupa'dan Samsuna gelmekte olan bir Loit vapuru Adalardenizinde şiddetli bir fırtınaya tutulmuş, mevcut malın mühim bir kısmı bozulmuş ve avarye olmuştur. Vapur Samsuna geldiği zaman sigorta bu zararı kabul etmiş, mal sahibi sigorta parasını almış, bozulan şekerlerin boş sandıkları da gümrük ambarlarında bırakılmıştır. Samsun Gümrüğünde yalnız bu sandıklar mevcut değildir. Daha birçok münasebetlerle birçok eşya sandığı da ambarlarda toplanmış bulunuyordu.

Bu yekûn epeyce kabardığından gümrük idaresi bunların müzayede ile satılmasına karar vermiştir. Müzayede açılmış, san-

Samsun istasyonu ve Gümrük iskeleleri

dıkların beheri, yüksele, yüksele yedi kuruşa kadar çıkmıştır. Fakat bu sırada müzayecilerin arasına Samsun Gümrüğü hammalbaşısı da karışmış ve sandık fiatı on yedi kuruş on paraya yükselmiştir. Esasen sandıkların büyük bir kısmı hurda, kırık ve senelerdenberi yağmur altında kaldığı için diğer talipler müza-

yeden ellerini çekmişler ve hammalbaşısı malı almıştır. Fakat bu mal, diğer bir talibin dikkatini uyandırmış, ve hammalbaşının harekâtını tetkike başlamıştır. Hammalbaşısı, bu sandıkları nakletmek için gümrük karşısında bir yer tedarik etmiş ve nakliyat başlamıştır.

[Devamı 11 inci sayfada]

Atınada Bugün İkinci Maç

Bugün, Galatasaray - Fenerbahçe muhtelitleri, Atınada, geçen pazar günü (1-4) uğradıkları mağlûbiyetin acısını çıkarmak için ikinci maçlarını yapmaktadırlar. Birinci maçın neticesi, uzakta bulunan bizler kadar sporcularımızı da müteessir etmiş olmak lâzımdır. Bu itibarladır ki bugünkü müsabakada iyi bir netice almayı çalışacakları muhakkaktır. Bizden söylenecek, bu emellerininin ve emelimizin tahakkuk etmesidir.

Bitliste Zelzele

Bitliste 5 (Hususi) — Dün Şimalden Cenuba doğru iki saniye devam eden şiddetli bir zelzele olmuştur. Zayıf ve hasarat yoktur.

Yılmaz

Ağrı Maznunları

86 Kişi Daha Adanaya Gidiyor

Bitlis 5 (Hususi) — Ağrıdağrısyan hareketile alâkadar olmak zannı altında (86) mevkuf buraya getirilmişlerdir. Muhakemeleri görülmek üzere Adanaya sevk edileceklerdir.

Yılmaz

Londrada Denizciler Grevi

Londra, 5 — Mavna ve sandalcılar grevine rağmen rıhtımlardaki tabliye ameliyesi normal şekilde işlerine devam etmektedirler.

Şarkî Erden Meb'usanın-da Silâhlı Bir Münakaşa

Hayfa (Hususi) — Şarkî Erden Meb'usan Meclisinde bir fikir münakaşası neticesinde bir meb'us diğer bir arkadaşına kılıç çekmiştir. Hâdise şöyle olmuştur: Mecliste, tedavül eden para esaslı haklarında münakaşa yapılırken Salih Paşa (Avran) ile Macit Paşa (Advan) arasında şiddetli bir münakaşa çıkmıştır. Salih Paşa, Filistin parasının esas tutulmasını, Macit Paşa da altın esasının kabul edilmesi noktalı nazarını müdafaa etmişlerdir. Fakat münakaşa şahsî vadiye dökülmüş, Salih Paşa, Macit Paşaya faizcilik yaptığını, yalancı olduğunu söylemiştir! Bu tecavüz karşısında Macit Paşa da:

— "Yalancı ben miyim!," Diyerek kılıcını çekerek Salih Paşanın üzerine yürümüştür. Meb'uslardan birisi Macit Paşayı tutmuş, Salih Paşanın yalnız abası parçalanmıştır. Kral Abdullah bu mücadele sahnesini duyunca şu mütaleada bulunmuştur: "Meb'usların memleket menafiiyle yakından alâkadar olmalarına sevindim. Fakat münakaşanın kılıca dayanması da beni müteessir ettili."

Otomobil Kazaları Devam Ederse...

İstanbul caddelerinin yarınki manzarası

Halkın Sesi

Yeşil Hilâl Ve İçki Yasağı

İçki düşmanlarının teşkil ettikleri Yeşil Hilâl Cemiyeti, otomobil kazalarının içki yüzünden olduğunu, kırk kadar şoförün içkiden çıldırıp ve içkinin yasak edilmesi lâzım geldiğini ileri sürmektedir. Bu hususta halkın sözleri de şöyledir:

Naim Bey (Çarşıkapı Sinekli medrese sokak 23)

— Şoförlerin yaptıkları kazalara mâni olmak için serbest içkiyi yasak yapmanın hiçbir faydası olmaz. Menedilen şeylere karşı insanların ihtirası artar. Hoş, içki menedilse de benim işitiğime göre şoförler arasında kokain, esrar içenler de varmış, rakı yerine esrar içerler. Bence şoförleri sıkı bir kontrole tâbi tutmak, hatta ağız rakı kokan şoförün bile derhal elinden vesikasını almak ve bir daha çalıştırmamak kâfidir.

İbrahim Etem Bey (Yüksek ticaret mektebi önünden)

— Yeşil Hilâlin düşündükleri asil bir fikirdir. Fakat bütçe muvazenesini temin için hummalı bir faaliyet sarfedilirken senede milyonlarca lira varidat temin eden müskiratı menetmek doğru mudur? Menedilse bile itiyat edenlerin, içkilerini kaçak olarak bulacaklarından emin olunuz. Bence içkinin fenalıklarına halka fen ve ilim gözile göstermek ve feci neticelerini anlatmak daha doğrudur.

Fuat Bey Sirkeci Eskişehir oteli

— Yeşil Hilâl Cemiyetinin kararlarında tatbik kabiliyet ve imkânını bulamıyorum. Bu buhranlı zamanda Devlet bütçesinden müskirat varidatı çıkarılmaz. Bunun en kestirme yolu sarhoşluğu görülen şoförlerin derhal elinden vesikalari alınmalı ayrıca ceza da verilmelidir.

Ömer Ali B. (Erenköy Hatboyunda 29)

— Yeşil Hilâl Cemiyetinin sarhoş şoförlerle mücadele teşebbüsünü takdir etmemek mümkün değildir. Fakat bu teşebbüsü içki yasağına kadar götürmek bilmem doğru mudur? İçki son zamanlarda medeni ihtiyaçlar arasına girmiş gibidir. Bütçemize senede (10) milyon varidat getiren bir membaı kurutmaya bilmem maliyemiz müsaade eder mi?

Kaçak Kumaş

Kaçak eşya ve kumaş satın almakla maznun Topçularda alışveriş yapan İbrahim'in isticabına başlanmıştır.

DAHİLİ HABERLER

BİR FACİA

İhtiyar Bir Adamcağız Yanarak Öldü

Evvelki gece Feriköyünde bir yangın faciası olmuştur. Tahkikatımıza göre, o civarda Saadet sokağında (88) numaralı kulübede oturan Arnavut Mustafa Efendi isminde ihtiyar bir adamcağız evvelki gece yatağına girmiş, uyumadan evvel bir cigara yakmıştı. Fakat adamcağız cigarayı söndürmeden dalıvermiştir. Neticede cigara yorganın üstüne düşmüş ve bir müddet sonra da yorgan alev almıştır. Hâdiseden haberdar olan komşular derhal kulübeye koşmuşlar ve el birliğile yangını söndürmüşlerdir. Fakat bu arada zavallı ihtiyarın bir bacağı feci şekilde yanmıştır. Felâketzede adam derhal hastaneye kaldırılmış yarası sarılmış. Fakat biraz sonra yarının tesirile Mustafa Efendi ölmüştür. Müddeiumumilik hadiseyi tahkik etmektedir.

Yerli Dantelâ

Danimarkalı Bir Tacir Sipariş Vermek İstiyor

Geçen senelerde seyyar sergi ile Avrupada teşhir edilen el işi dantelâlarımıza müşteri çıkmıştır. Bir Danimarka ticarethanesi haricî ticaret ofisine müracaatte bulunarak bu dantelâlardan mühim miktarda sipariş vermek arzusunu izhar etmiştir. Bu ticarethane her sene muayyen bir miktar dantelâ vermeyi taahhüt eden bir yerli imalâthane ile mukavele yapacaktır.

Bir Yorgancı

Karısına Kızıp Bıçakla Kendini Vurmuş

Cerrahpaşada Çukurçeşme sokağında oturan yorgancı Tahir Ef. ile ailesi arasında münazaa çıkmış, sarhoş bulunan Tahir Ef, sustalı bir bıçakla sol memesi üzerinden kendini yaraladığından hastaneye kaldırılmıştır.

Fennî Şıra

Müskirat İnhisarının Faydalı Bir Eseri

Müskirat İnhisarı Umum Müdürlüğü Asım Bey bugün Tekirdağına hareket etmiştir. Asım Bey, Tekirdağdaki en mükemmel Şarap fabrikasına alman ve üzümün evsafına halel vermeksizin şirasını çıkartan makinenin küşat resmini yapacaktır. Makinenin tecrübeleri iyi netice verecek olursa bütüm yetiştiren mntakalara bu makineden birer tane gönderilecek, fennî ve sıhhi bir tarzda şıra istihsal edilecektir.

Bir Yangın Başlangıcı

Dün akşam Kalyoncu caddesinde Müştako apartmanının 2 numaralı dairesinden yangın çıkmış, söndürülmüştür.

Zorlu Bir Zevce

Sulukulede oturan tavukçu İbrahim Efendi dün gece evine geç geldiğinden karısı Hacer ve bacağı Mehmet tarafından sandalye ile başından yaralanmıştır.

Bu Da Kul Kavgası

Taksimde Girit apartmanında oturan İstirati, ütü küllerini pencereden dökmüş, küller o sırada caddeden geçen M. Piyerin üstünü başını kirletmiştir. Çıkan kavgaya üzerine M: Piyer bıçakla İstiratiyi yaralamıştır.

İHRACAT

Şahadetname Almak Mecburidir

Memleketten harice gönderilecek mallar için, bu malların istihsal edildikleri yerleri gösteren birer menşe şahadetnamesi almak kanuni bir mecburiyet halindedir. Fakat bazı kimseler kanunun koyduğu bu mecburiyeti bilmedikleri için menşe şahadetnamesi almayı ihmal etmektedirler. Bazı tacirler tarafından, ihraç edilmek üzere İstanbul Gümrüğüne gönderilen malların menşe şahadetnameleri olmadığı görülmüş ve bunların ihracı için müsaade verilmemiştir. Busebeple Ticaret Odalarından mutlaka menşe şahadetnamesi tedariki hususunda alâkadarlara tebligat yapılmıştır.

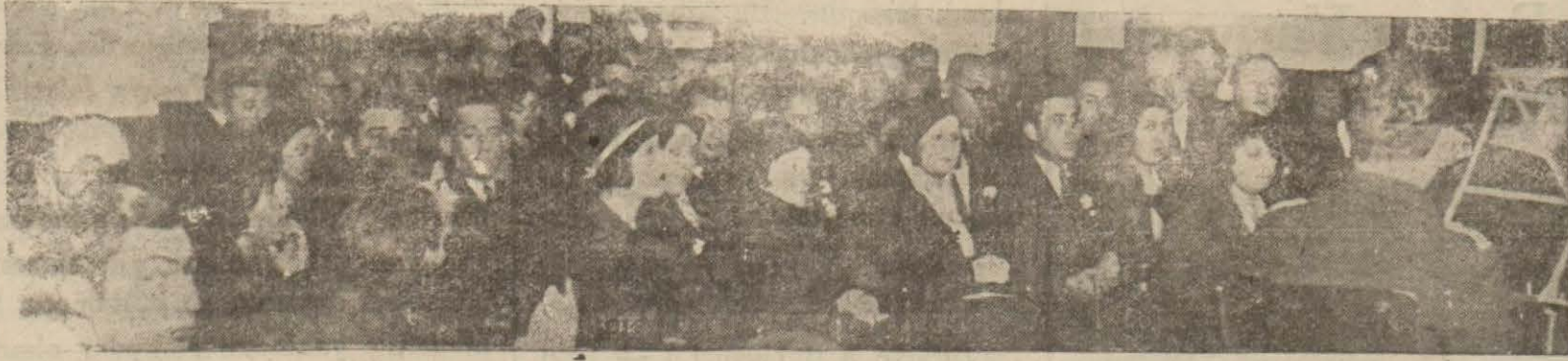
İskambil Kaçakçılığı

Kumar oynatmak ve damgasız iskambil kâğıdı kullanmakla maznun Balatta kahveci İstavrinin muhakemesine ikinci cezada devam edilmiştir. Şahit celbi için muhaheme başka bir güne bırakılmıştır.

Bir Hanıma Ceza

Meliha Hanım Bir Ay Hapsedilecek

Kadıköy iskelesinde, vazife yapan polis Ali Rıza Efendiye Meliha Hanım isminde bir kadın karşı gelmiş. Ali Rıza Efendi zabıt tutturarak mahkemeye müracaat etmiş. Dün, bu karşı gelme vak'asından doğan muhakeme üçüncü ceza mahkemesinde neticelenmiş, Meliha Hanım bir ay ağır hapse mahkûm olmuştur.

Dün, güzel Adanamızın düşman istilasından kurtuluşunun on birinci yıldönümü idi. Bu münasebetle şehrimizdeki Adanalılar eski Türk Ocağı binasında heyecanlı bir tesit merasimi tertip ettiler. Nutuklar söylendi, canlı hatıralar nakledildi. Adanayı ve Adanalıları bir daha tebrik ederiz. Resmimiz merasim esnasında alınmıştır.

Günün Tarihi

Tevfik Rüşti Beyin Seyahati

Şehrimizde bulunan Hariciye Velîkili Tevfik Rüşti Bey üç gün sonra Abaziye vapurile ve Batum, Bakü, Enzeli tarikle Tahrana gidecektir. Dün, Mançuriye hareket edecek olan Japon büyük elçisi M. Ūşidayı yemeğe davet etmişir. Saat on yedi de Mısır sefirini kabul etmiş, dün akşam Japon sefarethanesinde ziyafete icabet etmiş, ziyafette İngiliz sefiri ve madamı, Amerika, İtalya, İran, Fransız sefirleri, Tahran büyük elçimiz Husrev ve Vali Muhiddin Beyler hazır bulunmuşlardır. Bugün İngiltere Sovyet, Amerika, Yunan, Bulgar sefirlerini kabul edeceklerdir.

Tevfik Rüşti Bey gazetacıların beyanatta bulunarak İtalya ile aramızdaki adalar ihtilâfının halledilmesini, Romanya - Rusya müzakerelerinde mutavassıt olmadığımızı, Tahran seyahatinden maksat hudut meselelerini halletmek olduğunu, esasen iki tarafın bu meselede mutabık kaldığını, Tahrandaki mukavelelerin imzalanacağını söylemiş ve avdette Bağdada uğramasının henüz katılmadığını ilâve etmiştir.

Sabık Hıdiv Seyahatten Döndü

Maverayı Erdene gitmiş olan sabık Hıdiv Abbas Hilmi Paşa dün Toros ekspresile şehrimize avdette etmiş ve Bekam Hariciye Velîkili Tevfik Rüşti Beyi ziyaret etmiştir. Sabık Hıdiv yakında Avrupaya gidecektir.

Sporculara Bir Tamim

İstanbul spor mntakası reisliğinden bildirilen bir tamimde ittifağa dahil klüplerin müttefik olmayan klüp'lerle müsabaka yapmalarını kat'î olarak bildirmiştir.

Bir Tebliğ

İstanbul, 5 (A.A) — İhracat Ofisinden tebliğ edilmiştir:

Muhtelif hükümetler döviz ticaretini ve ithalâtın takyidi hakkında her gün yeniden yeniye birçok kararlar ittihaz ve kanunlar neşrediyorlar. Alâkadarların haricî ticaret muamelelerine girişmeden evvel her gün değişen bu ahkâm hakkında günün gününe ofisten malûmat almaları ehemmiyetle tavsiye olunur.

Dalyanda Bir Ceset

Evvelki gün Büyükdere'deki dalyanda bir ceset bulunmuştur. Tahkikat neticesinde cesedin, sabık polislerden Ūsküdarlı Hikmet Efendiye ait olduğu anlaşılmıştır.

Mübadelede

Komisyon Dün Yeni Bir Karar Verdi

Muhtelit Mübadele Komisyonu Umumi Heyeti dün bir içtima yapmış ve altıncı tali komisyondan (10) memurun tasarruf maksadile açığa çıkarılmasına karar vermiştir. Bundan sonra Makedonyada malî olan Garbi Trakyalı etabillerin de Garbi Trakya yaya tazminat için ayrılmış olan (150) bin İngiliz lirasından istifade etmelerini kararlaştırmıştır.

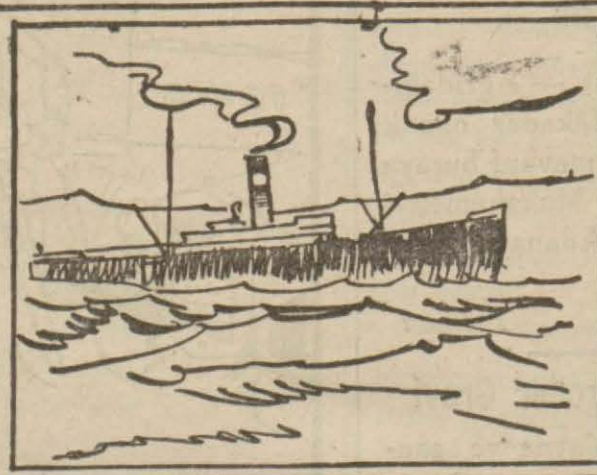
Son Posta'nın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan B. Ve

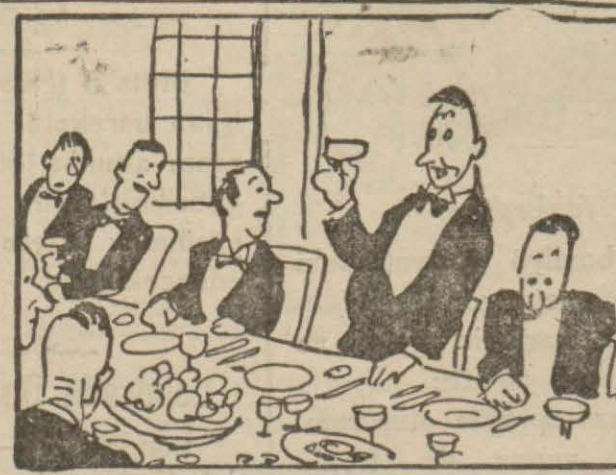
Atina Maçı

1: Hasan Bey — Allah Allah... Bizim sporcu delikanlılar dörde karşı birle niçin yenilmişler?

2: Komşu — Hasan Bey, zavallılar vapurda ve otomobillerde çok yorulmuşlar.

3: Komşu — Üstelik bir de onlara Yunanlılar ziyafet çekmiş, yedirmişler, içirmişler.

4: Hasan Bey — Galiba Yunanlılar bir içtilerse bizimki'ler dört içtiler, onun için dörde karşı bir'e yenildiler. Böyle diyelim de teselli bulalım.

Hergün

Müderecatımızın Çoklוגundan Dercedilememiştir.

Vereme Karşı Yeni Mücadele Hazırlıkları

Vereme mücadele cemiyetleri hakkında yeni bir nizamname hazırlanmaktadır. Sıhhiye Vekâleti nizamnamenin tanzimine Tevfik Salim Paşayı memur etmiştir. Tevfik Salim Paşa bu mesele hakkında şunları söylemektedir:

"— Hali hazırda üç tane vereme mücadele cemiyeti vardır. Bunlardan biri İstanbulda, diğeri İzmirde, üçüncüsü Samsundadır. Yapılan nizamnamenin gayesi bu üç cemiyetin birleştirilmesi ve müştereken çalışmasıdır. Bu suretle Ankarada umumî bir merkez teşekkül edecek ve Türkiye Verem Millî Mücadele Cemiyeti,, namını alacaktır. Nizamname henüz bitmemiştir."

Vapur Tröstü Mü?

Ecnebi memleketlerle Türkiye arasında sefer yapan ecnebi vapur kumpanyalarının yeni bir firma altında birleşmeye karar verdikleri haber alınmaktadır.

Kazalara Karşı...

Verilen malûmata göre Dahiliye Vekâleti, otomobil kazalarının önüne geçilmek maksadıyla yeni bir nizamname hazırlamayı lüzumlu görmüş ve faaliyete başlanmıştır.

Fotoğrafçıların Talebi

Şehrimizdeki fotoğrafçılar, ecnebilerin Türkiye'de fotoğrafçılık yapamamaları temennisiyle Millet meclisine bir mazbata göndermişlerdir.

İliç Vapuru Kurtarıldı

10 kânunuevvelde fırtınaya tutularak İzmir civarında karaya oturan Rus bandıralı iliç vapurunu kurtarmak için 20 gündenberi devam eden mesai muvaffakiyetle neticelenmiş ve vapur kurtarılacak dün berayı tamir İstanbula gelmiştir.

Küçük İşçiler Himaye Edilecek

Ankara, 6 (Hususi) — Halk Fırkası Meclis grubu dün toplanarak İstanbul Meb'usu Vasıf Beyin küçük işçilerin himayesi hususundaki teklifini müzakere etmiştir. Bu mesele etrafında İktisat Vekilinin izahatı dinlenmiş ve ecnebi tebaasının Türkiye'de yapamayacakları san'atler hakkındaki kanun lâyihasının müzakeresinde nazarı dikkate alınmasına karar vermiştir.

İflâs İstatistiği

Ankara, 5 — Cümhuriyet Merkez Bankasının gösterdiği lüzum üzerine İstatistik Umum Müdürlüğü başlıca vilâyet merkezlerindeki iflâslar hakkında istatistik tanzimine başlamıştır.

Radyo ile Telgraf

Posta ve Telgraf Umum Müdürlüğünün bir kısım telgrafları radyo ile vermek teşebbüsünde bulunduğu haber verilmektedir.

Hangi Tabatabai

Kudüs kongresinde İran Murahhası olarak Tabatabai Hanın bulunduğu yazılmıştı. Bu Murahhas, eski İran sefiri değildi. Efradı çok olan aynı aileden ve her işe karışan Şeyh Ziyaeddin isminde biridir.

Son Postanın Resimli Makalesi * Bir İki Nasihat *

1 — Kendine çeki düzen, hayatına intizam ver. Perişan bir adam ve perişan bir hayat bize hiçbir şey veremez.

2 — Başkalarile çalışmasını öğren. Yaşa ve yaşat. Herkesle iyi geçinmeye çalış.

3 — İmanın sarsılmasın. Hiçbir şeye inanmıyorsan kendine inan.

TELGRAF HABERLERİ

İzmirde Tetkikat Yapılıyor Sıkıntı İçinde Kalan Köylüye Sür'atle Yardım İçin Emir Verildi

Izmir, 5 (Hususi) — Hilâliahmer Umumi Merkezi şehrimiz şubesine bir telgraf göndererek İzmirin en zengin bir kazası olan Urla'da halkın sıkıntıda olduğu hakkında dolaşan haberlerin tahkikini bildirmiştir.

Bunun üzerine Hilâliahmer İzmir Reisi Sezai, Sıhhiye Müdürü Lütfi ve doktor Mitat Beylerden mürekkep bir heyet Urla'ya giderek vaziyeti görmüş, Urla halkının sekizde birini teşkil eden dokuz yüz kişinin yardıma muhtaç olduğunu tesbit etmiştir.

Urlanın başlıca mahsullerinden olan üzüm, yağmur ve feyzandan müteessir olmuş, bu sene ancak yüzde beş derecesinde yetişmiştir. Bağcı bağına yaptığı mas-

rafı çıkaramamıştır. Diğer taraftan yetişen tütünlerin yüzde sekseni satılamamıştır. Tütünler satılamayınca köylü kışlık zahiresini tedarik edememiş ve son sıkıntı vaziyeti de bundan doğmuştur. Şayet tütünler satılrsa köylü ihtiyacını kısmen tatmin edecek ve sıkıntıdan kurtulacaktır. Şimdiki halde Ziraat Bankasının yardımına ihtiyaç vardır. Kazada hastalık ta olduğu anlaşılmaktadır. Hilâliahmer sür'atli tedbirler alarak muhtaç vatandaşları himaye edecektir. Heyet yarın Kemalpaşada da tetkikat yapacaktır.

ADNAN

Terkos

Fesih Kararı Şirkete Tebliğ Edildi

Ankara, 5 — Nafia Vekâletinden salâhiyettar bir zat şunları söylemiştir:

"Terkos şirketinin feshi hakkındaki karar şirkete bildirilmiştir. Şirketin hesapları üç vekâletin memurlarından mürekkep bir heyet tarafından tetkik edilmektedir."

Kar Ve Fırtına

Kastamonu, 5 (A. A.) — Vilâyetin her tarafında yeniden kar yağmaya başlamıştır. İnebolu ve Sinoptan gelen haberlere göre Karadenizde şiddetli fırtınalar başlamıştır. Boyabat ve İneboluda bugün yağın kar 20 santimi geçmiştir. Kar her tarafta devam etmektedir.

Alplarda Soğuklar

Trant 5 — Alplarda ve havalisinde gayet şiddetli bir soğuk hüküm sürmektedir. Bilhassa Dolomitos ve Cadoreda harâret sıfırdan aşağı on dört dereceye düşmüştür.

Trahum Mücadelesi

Ankara, 6 (Hususi) — Sıhhat Vekâleti trahum mücadelesinin esaslî bir şekilde yürütmesini temin için yeni bir nizamname hazırlamıştır.

Gandi

Mahpeste Ne Yapıyor?

Puna, 6 (A. A.) — Gandiye Yerwada hapisanesinde çok cemilekârane bir tarzda muamele edilmektedir. Yattığı hücrede bir karyola, bir masa, sandalyeler, halılar ve kitap rafları vardır. Yakında kendi zatına mahsus keçilerin getirilmesi ve bu mezhebe mensup bir Hintli tarafından hizmet görmesi ihtimali vardır.

Maamafih, hariçe mektup veya telgraf vasıtasıyla muhabere etmesine mezunîyet verilmesi hakkında hiç bir karar alınmamıştır.

Peşaver, 6 (A. A.) — Büyük Britanya hükümetinden tahsisat almakta olan bazı kimselere ait ve Mohmand mintakasında bulunan meskenlerden bazıları "Kırmızı gömlekler" den bir grup tarafından yakılmış ve heyecana sebep olmuştur.

Lahore, 6 (A. A.) — Hint Kongresinin muhtelif icrai komitelerinin teessüsü tehir edilmiş ve yerine kaim olmak üzere diktatörler tayin edilmiştir.

Ziraat, Gümrük

Yeni Vekâletlerde Yeni Tayinler Yapılıyor

Ankara, 6 (Hususi) — Yeni Ziraat Vekili Muhlis B. tetkikat yapmakta ve buradaki ziraat müesseselerini gezmektedir. Gümrük ve İnhisarlar Vekili Ali Rana Beyin de birkaç güne kadar İstanbul'a gideceği haber alınmaktadır. İnhisarlar Vekâleti Kalemî Mahsus Müdürlüğüne Maliye Vekâleti mümeyyizlerinden Cevat, Gümrükler Muamelât Müdürlüğüne ikinci müdür Aslan Beyler tayin edildiler.

İnhisar idareleri umumî bütçeye alınacağı cihetle memurlar bareme tâbi olacaklardır.

Yeni Sırp Kabinesi

Belgrat 5 — Yeni Sırp kabinesi şu şekilde teşekkül etmiştir:

Başvekil: M. Züfkoviç, Hariciye Marenkoviç, Ticaret Sanayi M. Kramer, İctimai Siyaset M. Putsel, Dahiliye M. Sirkic, Maarif Kojiç, Adliye M. Maksimoviç, Orman Şebenik, Münakalât Radivoyeviç, Ziraat Demetroviç, Nafia Preka, Harbiye Stoyanoviç, Maliye Corceviç, Bedenî terbiye Kraljeviç, sandalysesiz nazırlıklar ilga edilmiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Izmirden gelen son haberler, Urla civarında halkın büyük bir sıkıntı içinde olduğunu, bir kısım köylünün yiyecek ekme tedarikinden âciz kaldığını, Hilâliahmer Cemiyetinin bunlara yardıma koştüğünü bildirmektedir.

Izmir Vilâyeti, daha doğrusu Garbî Anadolu, bu memleketin en feyizli parçasıdır. Memleketin ihracatının büyük bir kısmını bu vilâyet ve bu havalî temin eder. Burada halk, hemen kâmilten çiftçidir. Buna rağmen, tarihte nadir görülen hâdi-

selerden olarak Urla köylüsünün açlık sıkıntısına düşmesi hayret ve dikkat edilecek en büyük meseledir.

Fakat bunun sebebinin toprağın bereketsizliğinde değil, satış kütüğünde aramak mecburiyetindeyiz. O civar köylüsü bu sene mühim miktarda tütün istihsal etmiş, fakat satamamış, malî elinde kalmıştır. Köylünün mal satamaması demek, ekme parası tophyamaması demektir.

Bu vaziyet karşısında ihracat işlerinin tanzimi için son sür'atle hareket edilmek lâzımgeldiğine,

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

Bir
Meb'usumuzun
Kitabı

P. S.

Epey oluyor. Hasan Fehmi Bey isminde bir zat, (Kastamonu meb'usu imiş), bana bir kitap göndermek lütfunda bulunmuştu. Araya gâileler girdi; bu çok orijinal kitaptan bahsetmek fırsatını ancak bugün yakalayabiliyorum.

Muharrir kara sevda çekiyor. Âşıktır; bayılasıya, çıldırasıya, ölesiye âşık. Hem de kime, daha doğrusu neye, biliyor musunuz? Ceviz ağacına! Evet. Kitabına da sevgilisinin adını koymuş: "Kutlu ağaç - Ceviz ağacı".

Bütün eser, muharririnaceviz ağacına karşı duyduğu büyük aşkı ilân ve ifade için yazılmış gibidir. Her yaprağında, muharririn yüreğindeki yangından gelen bir alev, her satırında bir ateş parçası, her kelimesinde bir kıvılcım var. İşte size, kitabın ötesinden berisinden aldığım parça parça satırlar:

"Yıldızlarla öpüşmiye kal-kışan, göklerle boy ölçüşen cevizlerin gövdelerinde, doruklarında, dallarında, sürgünlerinde, filizlerinde, züm-rüt gibi yemyeşil yapraklarındaki güzelliği, süsü başka ağaçlarda pek güç görürsünüz.

"... Benim gibi anasını gelmez yola kojanlar, kara topraklara gömenler, ana kokusunu, gül güzelim, koygun kokuyun cevizin yapraklarındaki kokuyabilir.

"... Delikanlı! Delikanlı! Düngada altmış sene daha yaşayacağına göre, bugünün işini yarına koma, kendine gel, ayıl, uyan da otuz dönüm tarlandan hiç olmazsa bir dönümüne sekiz dip ceviz dik.

"Beyler, Hanımlar, Ağalar, gözünüzü açınız! Kesile kesile vatanımızda hemen hemen büyük ceviz ağacı kalmadı.

"On dönüm tarlaya ceviz diken Mısır tahvilini almış demektir."

Kitap baştan başa böyle coşkun ve yüksek ceviz edebiyatı dolu. Görüyorsunuz ki ceviz ağacı Hasan Fehmi Bey için, adeta, bir puttur; muharrir ona tapınıyor.

İnsana öyle geliyor ki, bu meb'usumuz için, iktisadî buhranın, kaçakçılığın, otomobil kazalarının, irfan kıtlığının, kaldırılmırlardaki bozuklukların ve her türlü yolsuzlukların önüne geçmek istiyorsanız, bir tek çare vardır: Ceviz ağacı dikmek!

Bu mübarek ceviz ağacı, "kamisi Yusuf" gibi âmaların gözlerini açar; sıracıların kemiklerini düzeltir ve sertleştirir; açık yaralara merhem, hastalara şifa, dertlere deva olur. Kansızlara kan, cansızlara can verir.

Fakat lâtifeyi ve mübaleğayı bırakırsak, Hasan Fehmi Beyin ağaçlarımız ve ormanlarımız için gösterdiği hassasiyetin hepimize az çok sirayet etmesini isteriz; bunun için de, o küçük, öz Türkçe ile yazılmış, temiz ve masum kitabı okumalarını karilerime hararetle tavsiye ederim. Bu eserde, cidden, yem yeşil cevizliklerin saf ve ceyyit havası var.

Mühendis Talebesinin Bir Teşebbüsü

Mühendis Mektebi Talebe Cemiyeti yerli malları koruma gayesiyle nizamnamesine bazı maddeler ilâve etmek teşebbüsünde bulunmuştur. Bu hususta yarın fevkalâde bir kongre aktedilerek karar verilecektir. Cemiyet mensupları Beyoğlu Fırka Merkezine davet edilmiştir.

Gençlik

Bugünün
Ümit
Tacirleri

Napoleonun bir sözü vardır:

"Bir milleti idare etmek için ona bir istikbal göstermek ve ona bir ümit vermek lazımdır."

Bu cümleye sıkıştırılan fikir kuvvetlidir ve üzerinde durmak lazımdır.

Dünyada en basit ve en kolay şey, ortalığı karanlık göstermek, buhranın günder güne arttığını söylemek, ve bedbinleşmektir. Bedbini çabuk sirayet eder, çabuk yayılır. Bu günkü büyük buhran da onun için gönülleri çabuk kaplamış, ortalığa bir bedbinlik yaymıştır. Bugün herkes bir felâket habercisi halindedir.

Böyle ortalığı karanlık bastığı zannedilen günlerde, halka ışık tutan, yol gösterip ümit verenler, ümit tacirleridir.

Bedbini, çocukça bir şeydir. Safdillerin ve muhakemesi zayıf olanların zâflarından istifade için kullanılan silâhtir. Çabuk muvaffak olmak isteyenler, daima bu tariki tercih ederler. Bunlar, sokak satıcılarına benzerler. Halbuki karanlıkta ışık tutanlar, büyük tacirler gibidirler.

Bedbini, küçük bir hâdiseden büyük neticeler çıkararak görüştürmüştür. Nikbini, teferuatından ziyade umumiyete ehemmiyet vermektir.

Betbinler ölüm habercisi, nikbinler ümit tacirleridir.

Muvaffak olanlar birinciler değil, ikincilerdir. Çünkü insan aydınlıkta ve ümit içinde yaşamayı severler. Halkın ümidini kesen bedbinler, belki muvakkaten parlarlar, fakat sonunda mutlaka yalnız kalırlar. Ümit kadar tatlı ve kuvvetli birşey olamayacağı için, halkın bu ümidini istismar ederek geçinen ümit tacirleri devamlı muvaffakiyete namzettir.

Bedbin olmayınız ve bedbini neşretmeyiniz. Kimse karanlıkta yaşamak istemez.

★

Kahirede
İki Köpeğin
İşlediği Cinayet

Kahire gazeteleri tüyler örperici bir faciadan bahsetmektedirler. Kahirede Bürcüllütuf civarında bir tepe üzerinde iki köpeğin büyücek bir cisimle oynadığı görülmüş, yanına gidilince bu köpeklerin bir çocuk cesedini parçalayıp yemekle meşgul olduğu anlaşılmıştır. Hâdiseyi ilk gören bir taşı ustası bunu zabıta-yaya haber vermiş ve çocuğun parçalanmış cesedi hastaneye götürülmüştü.

Petrol Yolu

Bağdat (Hususi) — Irak petrol şirketi Hayfaya kadar temdit edeceği gaz borularının tefriğine marttan itibaren başlayacaktır. Bunun için (2,5) milyon İngiliz lirası tahsis etmiştir.

MEMLEKET HABERLERİ

Köylünün Vatanına Hediyesi
İzmirin Bütün Köylerinde Yeni Ve
Güzel Mektep Binaları Yapıldı

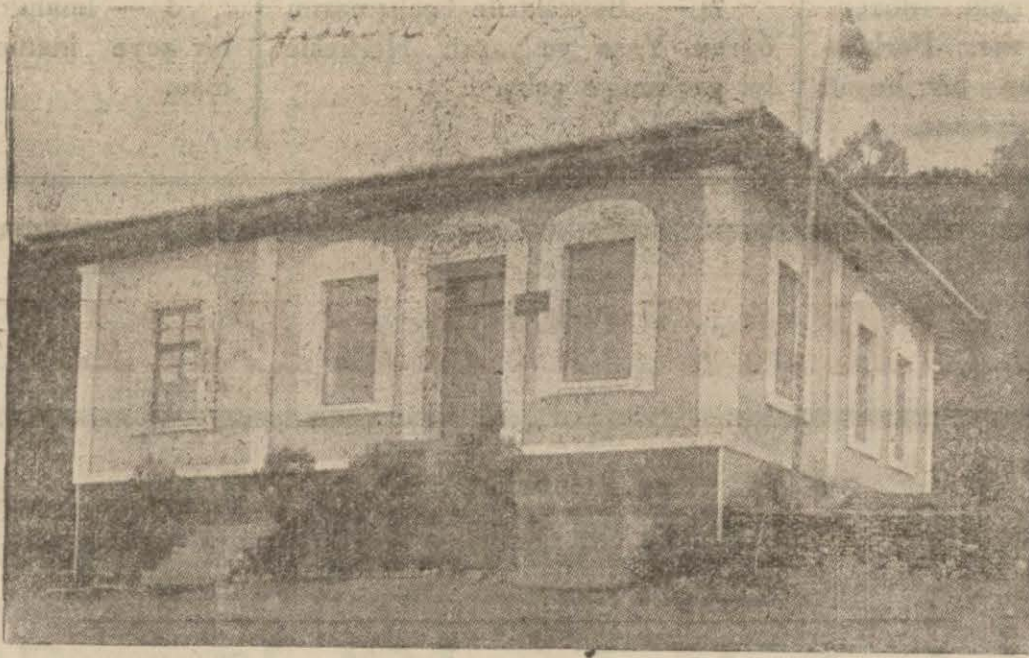
İzmir, (Hususi) — İzmir Maarif mıntakası, Türkiye'nin en fazla talebesi, mektebi, ve muallimi bulunan ve irfan noktasından birinci dereceyi ihraz eden bir kısımdır. Hatta İzmir, mektepçilik noktasından İstanbulu da geride bırakmıştır.

İzmir vilayeti dahilinde 900 ilköğretim mektep, 780 ilköğretim muallimi ve 37,000 ilköğretim talebesi mevcuttur.

Maarif Vekili Esat Bey geçenlerde İzmir mıntakası dahilinde yaptığı tetkikatta, en ufak köylere varıncıya kadar gördüğü Maarif faaliyetine hayranlığı ve takdirini gizlememiştir. Vilâyet dahilinde bundan beş sene evvelki mektep miktarı, bugünkü yekûnun ancak yüzde kırkı derecesinde idi. Talebe adedi ise bu yekûnun yüzde kırkını bile bulmuyordu. İzmir köylüsü nedense az okuyor, az öğreniyordu.

Fakat gerek köylüyü, gerekse şehirliyi daha fazla okutmak esası üzerinden bir program yapılarak her köyde bir mektep inşası kararlaştırıldı. Bu sayededir ki vilâyet dahilinde mektep ve talebe adedi günden güne arttı ve bugünkü dolgun neticeyi buldu. Bu hususta en büyük gayret ve himmeti Vali Kâzım Paşa göstermiştir. Fakat iş bu kadarla da kalmış değildir. Yukarıda zikrettiğim mektep ve talebe adedinde birkaç aya kadar yeniden şayani dikkat bir fazlalık hâsıl olacaktır. Vali Kâzım Paşanın hazırladığı program mucibince İzmirde yeniden (150) mektep binası yapılması için faaliyete geçilmiş ve binalar yükselmeğe başlamıştır.

Her hafta bunlardan bir ka-

İzmir köylerinde yapılan yeni mektep binalarından biri

ma mektepler için yaptığı masraf iptidai maddelerin temini içindir. Maarif mimarı mekteplerin pilânını yapıyor. Türk köylüsü ormandan odun keserek binaların tahta ihtiyacını temin ediyor. Yine Türk köylüsü bizzat amele gibi çalışarak bu irfan ve umran müesseselerine kabiliyeti nispetinde yardımda bulunuyor.

Bu manzarayı ve bu faaliyeti görmeden anlamak kabil değildir. Mektep inşaatında ücretsiz olarak çalışan Anadolu köylüsünü görmek, ondaki temiz imanı ve terakki fikrini anlamak için kâfidir.

ADNAN

Bir Köyde
Çocukların Paralarını Çalmışlar

Orhangazi (Hususi) — Bu civarda Hâdiköyde garip bir hırsızlık hâdisesi olmuş ve bu yüzden köy muallimi ile ihtiyar heyeti arasında bir ihtilâf çıkmıştır. Meselenin esası şudur:

Köy mektebine devam eden çocukların biriktirdiği paraları bir sandıkta saklanmaktadır. Fakat gizli bir el, sandığı kırmış, paraları aşmıştır.

Ancak çok gariptir ki hâdiseden henüz muallimin bile haberi yokken ihtiyar heyetinden bazıları karakola giderek hırsızlığı haber vermişler ve nasıl vuku bulduğunu tesbit etmek istemişlerdir. Hâdisenin asıl garip olan ciheti, bu sandığın yanında bulunan diğer sandıklara el bile sürülmemiş olmasıdır. Hâdiseye tahkik ediliyor.

Köy muallimi bunun, kendisi aleyhinde kurulmuş bir tuzak olduğunu söylemektedir.

Şerirler Yakalandı

Adana, (Hususi) — Birkaç gün evvel Yenice ile Hacıkarı arasındaki Dorak istasyonunun kasasını soyan şerirlerden dördü, takip neticesinde yakalanmıştır. Diğer ikisi de ele geçmek üzereydi. Bu şerirler istasyon müdürüne yarım saat kadadar mücadele ettikleri için kızışmışlar, kaçarlarken müdürün dudaklarını kesmişlerdir.

Gayrimübadiller
Ve Emlâk
Müzayedesini

İzmir, (Hususi) — Burada gayrimübadillere bonolar mukabilinde satılan Yunan emlakinin, muhammen kıymetlerinden çok fazlaya çıkarılması yüzünden bir kısım gayrimübadillerin müzayedelere girmekten vazgeçtiklerini bildirmiştim.

Vziyeti tetkik eden Maliye Vekâleti, bu çapraşık işe meydan verilmemesi ve gayrimübadillerin zarar etmemeleri için müzayedelerin sür'atle yapılmasını bildirmiştir.

Üç Batında

Burdurda Bir Anne Yedi
Çocuk Doğurmuştur

Burdurdan yazılıyor: Vilâyetimizin Çeltikli nahiyesinin Arvallı karyesinden Hacı Hüseyin zevcesi Fatma Hanım bu defa bir batında ikisi kız, biri oğlan olarak üç çocuk doğurmuştur. Bundan evvel birer buçuk sene fasıla ile iki defa ikiz olarak dört çocuk daha doğurmuştur. Çocukların yedisi de berhayattır.

Kuru Üzüm Mubayaası

Adana, (Hususi) — Müskirat inhisar idaresi Mersin ve havalisinden (50) milyon kilo kadar kuru üzüm satın almıştır.

Adanada
Biberiler Muhakeme Ediliyor

Adana (Hususi) — Biberi ismindeki garip tarikate intisap ettikleri cürmle Adliyyeye verilen maznunların muhakemesine devam edilmektedir. Bunlardan Çerçi Nail Efendi son celsede, tekkelerin ilgasından evvel merak sevkiyle bu tarikate bir müddet devam ettiğini içtimalarda fikir müdavelesi yapıldığını, kitap okuduğunu, biber kullanıldığını malûmatı olmadığını söylemiştir. Diğer maznunlar ise böyle bir şeydem malûmatları olmadığını söylemişlerdir. Mahkeme, şahitleri dinlemek için davayı başka güne bırakmıştır.

Samsunda Kupa Maçları

Samsun (Hususi) — Kupa maçında finale kalan İdman yurdu ile Halkspor takımları karşılaştılar. Fakat yarım saat temdit edildiği halde berabere neticelendi. İki takım gelecek hafta tekrar oynayacaktır.

Edirnedeki Ramazan Hazırlıkları

Edirne (Hususi) — Evkaf idaresi ramazanın yaklaşması dolayısıyla hararetili hazırlıklara başladı. Bu cümleden olarak Sultan Selim ve Eskiçami minareleriyle dahilî kısımlarında elektrik tertibatına başlanmıştır.

Diş Doktoru

Hıfzıssıhha
Ve
Hastalık

Ağız ve dişlerin hıfzıssıhhasına dikkat etmek şüphe yok ki, çok faydalı bir şeydir. Ve bu itinayında en başlıca şekli dişleri muayyen zamanda ve usulüne tevfikân fırçalamaktır. Bu, böyle olduğu halde bazı kimselerin bundan bir fayda görmediklerini söylediklerine tesadüf ediyoruz. Dişlerini muntazaman fırçaladığı halde yine bazı dişlerinin çürüdüğünden şikâyet edenler vardır. Evet, öyledir, olabilir; bu fırçalama tam ve münasip bir şekilde yapılsa da yine bazı dişler çürüyebilir. Fakat bu hal, fırçalamanın lüzumsuzluğuna asla hak verdirmez.

Bu, tıpkı umumî hıfzıssıhha gibidir. Nasıl ki herhangi bir insan, umumî hıfzıssıhha kaideelerine azami derecede itina ettiği halde hastalıktan kurtulmuş demek olamayacağı gibi dişlerinin temizliğine dikkat eden bir kimsenin de dişleri mutlaka çürümez, demek değildir.

Ancak, ağız ve dişleri temizlemek ağızda mikroplara yem bırakmamak demektir ve temiz bir ağızdaki mikrop faaliyetle kirli bir ağızdaki bu faaliyet arasında adem ile vücut kadar büyük fark vardır.

Bu itinayı asla elden bırakmayalım..

Diş tabibi
SUAT İSMAIL

Bir Suale Cevap

Karilerimizden H. Davut Beyin Bahsettiğiniz hastalık için ev doktorumuz, sırası gelince, esaslı bazı malûmat verecektir; fakat bu gibi hastalıkların programını ve tedavi tarzlarını yalnız kitaplardan ve makalelerden alınan malûmatla temin etmek mümkün değildir. Esasen bizim (Ev doktoru) sitedumuz, karilerimize hastalıklar hakkında umumî ve bilinmesi herkes için faydalı malûmatı verir. Bu malûmatın birçok yerlerde ameli hizmetleri görülür; fakat, mühim hastalıklarda, iyi bir doktora müracaat elzemdir ve tıbbî yazılar, her vakit bir doktorun yerini tutamaz.

Münakaşadan Sonra Kavga

Yalova (Hususi) — Burada bir kahvede birkaç arkadaş tatlı konuşurlarken aralarında kavga çıkmış, Rauf Bey ve Mizanef isminde iki kişi yaralanmıştır.

Eski Cümhur Reisi

Paris, 5 (A. A.) — Sabık reisicumhur M. Doumergue Süveyş kanalı kumpanyasının idare meclisi azalığına tayin edilmiştir.

Sanayi Kooperatifi

İstanbul fabrikacıları, kendilerine lüzum olan iptidai maddeleri daha ucuz tedarik etmek maksadile bir kooperatif teşkiline karar vermişlerdir.

Muğlada Yağmurlar

Muğla (Hususi) — Beş gündüzenberi sürekli ve devamlı yağmurlar yağmaktadır. Dün gece tufanı andıran çok şiddetli yağmurlar yağmıştır.

Siyaset Âlemi

Ticaret
Meflûctur

Bombay 5 — Hint ittihadı icra komitesi, silâhsız itaatsizlik hareketi hakkında aldığı tedbirleri ilân ve halka tebliğ etmek için hükümetin neşredeceği beyannameyi beklemektedir. Her an kongre azasının birçoklarının tevkifi bekleniyor.

Bombay 2 — Yas tutan menücaat tacirleri bütün işlerini durdurmuşlardır. Sekiz gündenberi buhar, hiçbir İngiliz imteası satmamaktadırlar.

Hükümetin kütle halinde tevkifler icra etmek hususundaki kararını tesirsiz bırakmak ve itaatsizlik kararını idame edebilmek için (60) muhtelif yeni komite vücuda getirilmiştir. Bunlar halk arasında tahrikâtı idame edeceklerdir.

İngiliz ticaretini bu suretle baltalayacak tedbirlere baş vurulmakta, nakliyat durdurulmaktadır.

Kongre, İngiliz hastahanelerine muhtaç olmamak için muhtelif hâdiselerde yaralanacaklara bakılmak üzere (450) yataklık iki hastahane tesis etmiştir. Her tarafta tevkifat yapılıyor.

M. Mak Donald Memnn

Londra, 5 — M. Mak Donald asayiş ve intizamı temini için Hint hükümeti tarafından itihaz edilen tedbirlere beyanı memnuniyet etmiştir.

Londra 5 — Gandinin tevkifi hakkında Evening Nev gazetesi diyor ki: Hükümet, Gandiye iyi neticelerini tatbik mevkiine koymasını için müteaddit fırsatlar vermiştir. Gandinin Yuvarlak Masa Konferansındaki hatti hareketi mumaileyhin mağrurane ve hodbinane taleplerinden kat'iyen vazgeçmemek niyetinde olduğunu göstermiştir. Gandi, hapishanede emin bir halde bulunmaktadır. Hükümet, kongrenin gayrimeşru olduğunu ispat etmelidir.

Ahmetabat 5 — Pamuk ve hububat tacirleri, Gandinin tevkifi dolayısıyla bundan sonra hiçbir İngiliz malı almamaya karar vermişlerdir. İngiliz makinesi celbi için yapılan iplik fabrikalarının mukavelelerini fesih için mücadele çıkmıştır.

Belediye dairesi de İngiliz malına boykotaj yapmak tasavvurundadır.

HARİCİ HABERLER

Hindistan, Kaynıyan Bir Kazan Gibidir
Amerikanın Japonyayı ProtestosuHindistanda
Tevkifler

Devam Ediyor

Bombay, 5 — Gandhi, tevkiften evvel, silâhsız itaatsizlik hakkında neşrettiği beyannameye hiçbir taksiri olmayan İngiliz erkek ve kadınlarla çocuklarına ilişmemesini hatta bunların himaye edilmesini tavsiye etmiştir.

Bombay, 5 — Millî Hint Kongresi reisliğine tayin edilen M. Prasat, Patta'da tevkif edilmiştir.

Hindistanın her tarafında Gandhi taraftarlarının toplanıp nümayişler tertip etmelerinin önüne geçmek için zabita lâzımgelen tedbirleri almakta devam ediyor.

M. Prasat'ın yerine kongre reisliğine M. Ensari intihap edilmiştir.

Kalküta, 5 — Kalküta Kongresine mülhak (45) teşkilât kanun harici ilân edilmiştir.

Sokak

Müsademeleri

Tavnpor 5 — Gandhi taraftarı olup sokaklarda nümayiş yapan halk üzerine zabita, değneklerle müteaddit defa hücum etmiştir. Kongrecilerin altı içtima teşebbüsleri akim kalmış ve aza dağıtılmıştır. Halkın gece muayyen saatten sonra sokağa çıkması memnurdur.

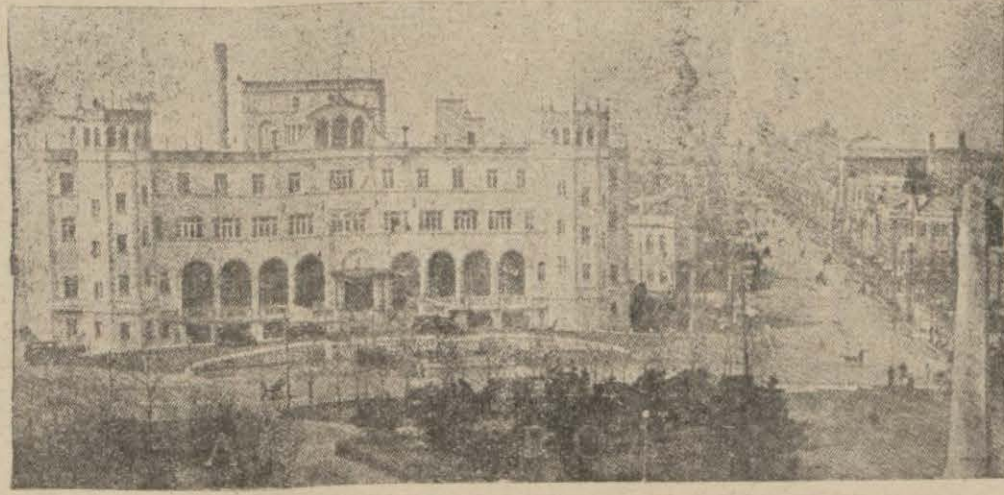
Allahabat 5 — Kongre azalarının tertip ettikleri nümayiş alayını polis dağıtırken iki kişi ölmüş, birkaç kişi yaralanmıştır. Otuz kişi kadar tevkif edilmiştir.

Almanyanın Amerikadaki
Borçları

Vaşington, 5 — Almanyanın Amerikaya kısa vadeli borçlarının altı yüz milyon dolara balığ olduğunu maliye mütehasısı Otto Kan beyan etmiştir.

Rusya Ve Romanya

Bükreş 5 — Nazıya Meclisi Romanya ile Rusya arasında akti mutasavver ademi tecavüz misakı hakkında tetkikatta bulunacak ve Rusların cevabına intizar olunacaktır.

Mukdenin manzarası ve Mukdende Japon
Erkânı Harbiyesinin karargâhı

Amerikalılar
Japonyayı
Protesto Etiler

Paris, 5 — Cemiyeti Akvam nezdindeki Çin Heyeti azasından (M. Ho) Ceneveye hareket etmiştir. Mumaileyhin Mançuride Japonların bazı şehirleri işgali üzerine yeni vaziyeti tetkik etmek üzere Cemiyeti Akvamın acilen içtima davet edilmesini Cemiyet Kâtibi Umumisinden talep etmeye memur edildiği muhtemeldir.

Cenevre, 5 — Cemiyeti Akvam Meclisini içtima davet etmek üzere Nankin hükümetinin doğrudan doğruya Pariste M. Rriyana müracaat etmiş olması muhtemeldir. Cemiyeti Akvam Maclisinin bu hususta ne gibi bir karar vereceği kestirilemezse de meclisin Çin - Japon meselesini bu ayın 25 inde müzakere etmesi ve cevap vermeye M. Briyani memur etmesi muhtemeldir.

Nevyork, 5 — Harbin Amerikan konsolosuna tecavüz ederek yüzünden yaralayan üç Japon devriye neferinin tarzi hareketinden dolayı Japon hükümeti Amerikaya resmen tarziye vermiştir.

Bu tarziyeden evvel Hariciye Nazırı M. Stimson, Nevyork Japon sefirine şiddetli bir protestoname vermiştir. Mukdendeki Japon konsolosuna verdikleri tarziyenin konsolos tarafından mem-

Almanya'da
Cümhur Reisi
İntihabı

Berlin, 5 — Mart ve nisanda yeni reisicumhur, mayısta Prusya Diyeti intihabatı yapılacaktır. Reiscühur intihabatının tehir edileceği şayiaları doğru değildir. Çünkü Kanunu Esasî ahkâmı mucibince buna maddeten imkân yoktur. Reiscühur intihabatı yapıldıktan sonra, Diyet Meclisi intihabatını Reiscühur menedebilecektir. Diyet Meclisinin üçte iki azasının reyile de intihabat akim kalabilir. Ancak mevcut Diyet Meclisinde üçte bir ekseriyet bulunmasına imkân yoktur. Çünkü sosyal demokratlar ile merkez ve demokrat fırkaları ekseriyetin üçte ikisini cemedecek iktidarda değildirler.

İntihaplar normal tarihlerde yapılacaktır. nuniyeti mucip görülmeyeceği zannediliyor.

Tokyo, 5 — Tahkikat neticesinde, konsolosa yapılan tecavüzü Japon tercümanının hatası neticesi olduğu anlaşılmış, tercumana yol verilmiştir. Hâdisede methaldar diğer iki asker hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Tokyo 5 — Ceneral Muro namına neşredilen bir beyanname Japon kuvvetlerinin, kanuna itaatkâr unsurların emniyet ve refahını teminden başka bir şey yapmadıkları halde, Lias nehri garbindaki dört Çinli vilâyetin fesat ve şiddet hareketlerinde bulunduğu haber veriliyor.

Gönül İşleri

Eski,
Çok Eski
Bir Hikâye!

Aşağıya eski, çok eski bir hikâyeden bahseden bir mektup dercediyorum. Fakat hakiki hikâyeler, eski hikâyelerdir.

Bahçekapısında birbirine aşklarını fısıldayan gençlerin hikâyesi, fısıldayan gençlerin hikâyesinin tahayyül edebileceği hikâyelerin en güzelidir.

İşte size, muztarip bir annenin volkanı kalbinden çıkan lavlardan mürekkep bir hikâye.

Bu hikâyeye sizi ycrabilir. Size âdi görünebilir, Sizi rencide edebilir. Şüphesiz ölenin feryadı katile yorucu gelir. Her kalp kırılışı yorucudur. Ölüm de insanı rahatsız eder. Fakat hepsinin zamanı vardır, ve hepsi hakikidir.

Bu muztarip anne diyor ki: "Size sorarım, sarhoş bir koca ile yaşama mahkûm bedbaht bir kadın olsaydı ne yapardınız? Gece eve sarhoş geldi. Evvelki gece hiç gelmedi. Bütün gecelerim pencereden pencereye koşmak, onu heyecan içinde beklemek geçer. Çocuklarımı göz yaşlarım arasında uyutur, sonra pencereye oturup onu beklerim."

"Bir annenin, çocukları için duyduğu kalp acısının ne olduğunu ancak bir anne bilir. Kocam eve sarhoş geldiği zaman, hicap ile başımı ördi, yüzümü ondan çevirdim. O vakit bir duz gibi üzerime saldırır, çocuklarımın önünde beni küfürlerle koğar. Düşün ki, Hanımteyze, yarın bu memlekette mes'ul mevkiler işgal edecek müstakbel nesli yetiştiriyoruz. Gece gündüz kucamın içkiden kurtulması için dua ediyorum. Fakat artık bıktım. Hergün bir korku içinde yaşıyorum. Ne kendi hayatımdan, ne çocuklarımdan hayatından emin değilim. İstirap içinde yaşıyorum. Kuzum hanımteyze, benim bu derdimi yazda, tazelele ibret olsun. Evleneceğim diye olur olaz erkeğe varmasınlar."

Bu mektup, yeni bir kelime ilâvesine ihtiyaç bırakmayacak kadar veciz ve kuvvetlidir. Yalnız hakikaten ne olursa olsun evlenmek isteyen ve önüne gelen erkeğe gönül veren kızların kulaklarına küpe olsun. Sarhoş bir koca dünyanın en feci mahlûkudur. İnsana evi de, hayatı da zehir eder.

HANIMTEYZE

Şilide Moratoryom

Santiyago dö Şili, 5 — Ayan Meclisi, moratoryom ilân kararını tasvip etmiştir.

"SON POSTA",nın Millî Tefrikası: 72

AH, MİNEL AŞK!

MUHARRİRİ: SERVER BEDİ

— Teşekkür ederim, Hanımefendi.
— Yarım öğleden evvel, saat onla on iki arasında sizi burada dinliyebilirim. Apartmanımızı...
— Biliyorum Hanımefendi.
— Çok şey. Pekâlâ. Buyurunuz.
— Mutlaka rahatsız edeceğim. Teşekkür ederim, Hanımefendi.
Telefonu kapadım ve kendimi Halimin kolları arasında buldum. Saçını, başını öpüyor;

— Yaşal Diye bağıyordu.
— Bırak, dedim, dur, telâş etme, bundan sonrasını sen bana bırak.
— Aman üstadım, göreyim seni...
— Merak etme, ben de bu romanı tathya bağlamak istiyorum, muvaffak olma bütün kuvvetimle çalışacağım.
Ertesi gün Fahreddin Beyin apartmanına tam saatinde gittim. Beni Narinden evvel kendisi kar-

şladı, salonda oturttu, elime bir cigara tutuşturdu:

— Kerimemle görüşmek isteyen muharrir beyefendi zatâliniz misiniz? Diye sordu.

— Evet efendim.

— İtizar ediyor. Yarım saat kadar geçecek. Onun yerine muvakkat bir müddet için bendeni muhatap kabul buyurunsanız...

— Estağfurullah Beyefendi. Şeref telâkki ederim.

— Fahreddin bendenisiz.

Ayağa kalktı, ben de isimimi söyleyerek elini sıktım. Büyük bir hayretle durakladı:

—Yal. Öyle mi? Allh Aallah.. Ne tesadüf, ne tesadüf, olur şey değil Beyefendi! Gayet büyük bir tesadüf! Söylesen çok garip

bulacaksınız.

Bu sefer hayret etmek sırası bana gelmişti. Fahreddin Bey:

— Olur şey değil, olur şey değil.. diyordu.

Sonra;

— Bir dakika müsaade buyurun da.. dedi ve dışarı çıktı.

İki dakika sonra geldi. Elinde, adresime hitaben yazılmış bir zarf tutuyordu:

— Gördünüz mü? Dedi, kerimem de size mektup gönderiyordu.

— Öyle mi?.. Garip şey... Sebep?

— Aman Beyefendi, sebebi şimdi size bir kelime ile izah etmeye hem muktedir, hem de mezun değilim. Kerimem şimdi gelecek. O anlatır. Fakat ben

büyük bir meraka düşmüştüm. Narinle konuşmamam plânı üzerine tesir etmesi ihtimalini düşünerek Fahreddin Beyin ağzını aramak istedim:

— Acayip... Benin buraya geleceğimi biliyorlar mıydı? Yanı dün telefon eden muharririn ben olduğumu anlamışlar mıydı?

— Hayır efendim, o takdirde zatâlinizi mektupla davete lüzum kalmazdı.

— Filhakika bu, çok doğru. Zannederim ki davet edilmemin hikmeti oldukça hayati bir şey...

— Eh, şüphesiz... Hatta bütün bir hayat meselesi?

— Evet. Bir hayat tutunuzda...

— Adeta bir roman, öyle mi? Fahreddin B. güldü:

(Arkası var)

Kari Mektupları

Ekmek Meselesinde Bir Mütalea

Belediye Reisi ve İstanbul Valisi Beyin Ekmekler hakkında bir tavzihini geçen gün gazetenizde gördüm. Narhtan fazla fiatle ekmek satılması rivayeti hakkındaki mütalealarını pek muhuk buldum. Aksi halde Belediye vazifesini yapmıyor demektir. Fakat ekmeği kilodan fazla yaptırıp tarttırmak ve fazlasını mevcut cetvellere göre tesviye etmek, halk için külfet olsa gerektir. Haydi bunun fırınlarda imkânı tatbiki olsun diyelim. Halbuki halkın yüzde sekseni tablekârlar vasıtasıyla ekmeklerini evlerinde alırlar. Tabii bunlar kilonun fazlası diye yirmişer para fazla vermeye mecburdurlar ki, şimdiki narha nazaran (72) gram bedelidir. Ne olur? Şunu ezelden bildiğimiz gibi bir kilo yapsalar da halkı yalnız cins ve keyfiyetle meşgul etseler halkın buğukunun daha iyi gözedilmiş olacağı kanaatindeyim.

M. ZEKE

Yine Et Meselesi

24 Kânunvevel (509) numaralı nüshanızda et kaçakçılığı hakkındaki yazıları okudum. Belediye hayvanlarımızı, resimde görüldüğü gibi kestirmek değil, her hayvandan bir resim almak istiyor. Bu sene koyun, hindiden daha ucuzken et fiatleri 60 kuruştan aşağı düşmedi. Düünden itibaren de 70 kuruşa çıktı. Halbuki geçen hafta dört arkadaşla birleşip dört buçuk liraya bir koyun aldık ve kestirdik. Koyun safi olarak 16 okka geldi ki etin okkası 30 kuruş demektir. Kuyruğu da iki okkadan biraz noksan ki bu da caba... Hele başı, paçası, ciğeri, böbreği ve derisi hesaba katılırsa okkası 20 ye imiş olacaktır. Halk bu hesabı bilirken mezbahanın beher koyundan tam 285 kuruş resim alması yüzünden kasaptan yetmiş kuruşa et alınır mı?

AHMET HAMDİ

Son Posta: Burada şu noktaya bilhassa işaret etmek isteriz: Et, çok itina ile hazırlanması lazım gelen bir gıdadır. Hariçten muayenesiz tadarik edilen koyunların etleri her halde bir zehir kadar tehlikelidir. Mezbahe lazımdır. Muayene ve kontrole şiddetle ihtiyaç vardır. Fakat mezbahe resmî hakkında kariimizin iletirdiği mütalea da tetkik edilebilir. Şunu da haber verelim ki belediyenin yeni bütçesi hazırlanırken bu cihetin de halledilmesine çalışılacağı anlaşılmaktadır.

Cevaplarımız

Karilerimizden "Ali" imzalı mektup sahibine:

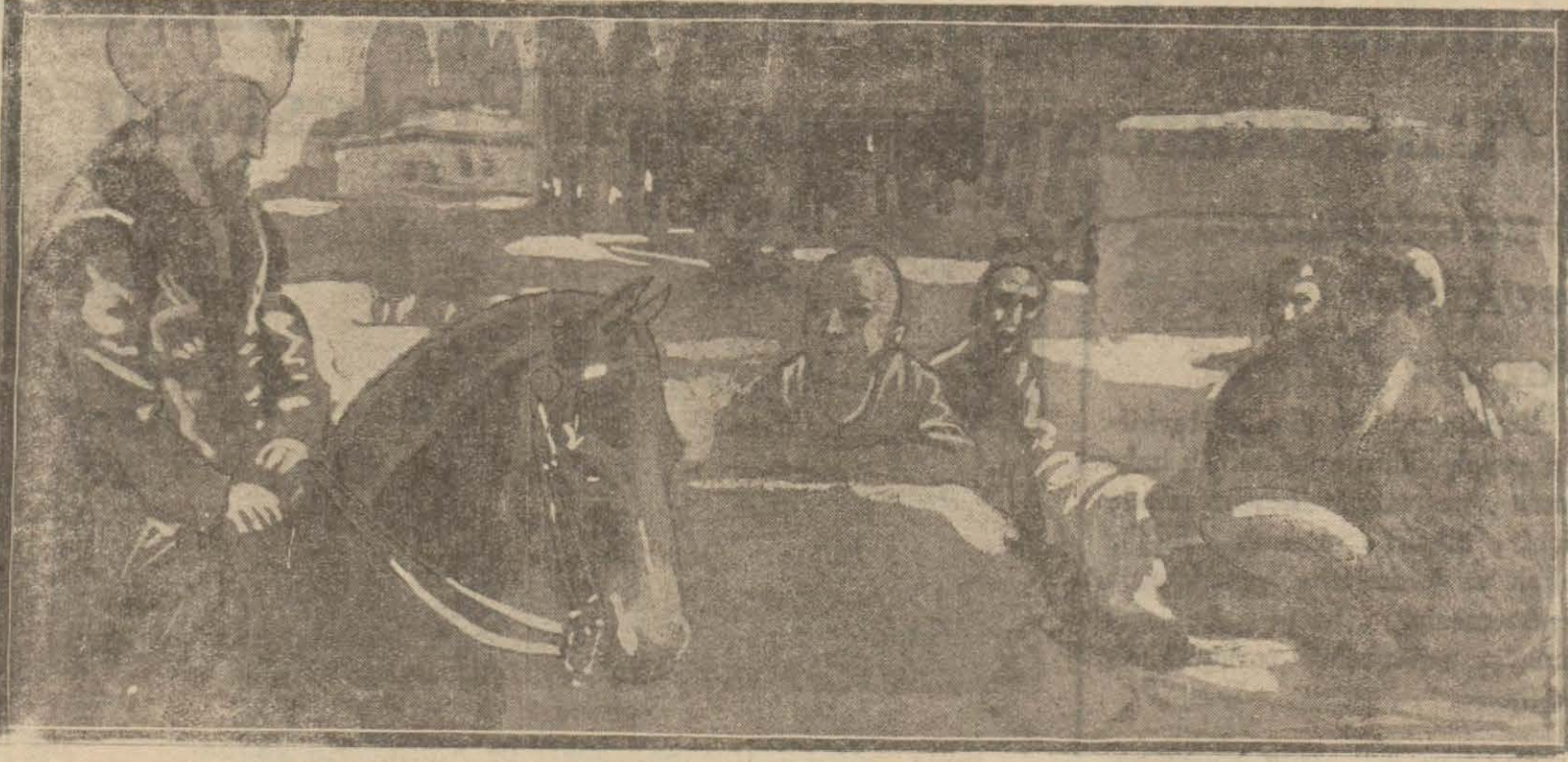
Bildirdiğiniz meseleden gazete sütunlarında bahsetmek doğru değildir. Çünkü kanun bizi menetmektedir. Diğer taraftan mektubunuza sarıh bir adres te yazmamışsınız. Ancak siz bizzat alâkadar makama ihbar edebilirsiniz efendim.

★

Alemdar kiraathanesi müsteciri Abdülâziz Beye:

Bahsettiğiniz mesele tamamen hususi ve şahsîdir. Bu sebeple gazetede bahsetmek doğru değildir. Bunu ancak mahkemede bahsetmek mümkündür efendim.

TARİHÎ MUSAHABE

Miskinler Tekkesinde

Cüzzam denilen hastalık, tarihin ilk devirlerindenberi tehlikeli ve iğrenç görülmüştür. Bazı milletler, cüzzamlıları şehirlere ve köylere sokmazlardı. Bazı memleketlerde de o hastalığa tutulanlar öldürülürdü. İstanbullulardan yufka yürekli bir zat cüzzamlılara acımış, Üsküdar'da, Karacaahmet civarında bir yuva tesis etmişti. Miskinler tekkesi, işte o yuvadır ve sırf cüzzamlıların barındırılması maksadile vücuda getirilmiştir.

Sığınacak yeri olmayan, cemiyyetle alâkası kesilen bedbahtlar bu tekke'de otururlardı. Yiyecekleri, içecekleri, bakıcıları temin olduğu için etleri parça parça dökülünceye ve son nefesleri çıkıncıya kadar orada sürünürlerdi.

İkinci Sultan Mahmut, bir gün bu tekkenin önünden geçiyordu. Miskinler de, demir parmaklıkların arkasındaki avluda güneşleniyorlardı. Hünkâr, kendilerine uzaktan dahi merhaba denilmeyen bu cemiyyet matruklarının kılıklarını, kıyafetlerini görmek istedi.

Atını duvar dibine sürerek dikkatli bir temaya daldı. Manzara feci idi ve göz yaşartıcı sahnelerle dolu idi. Fakat hünkârın gözü yaşarmadı. Çünkü miskinler arasında hiç te miskin benzemiyen bir şahıs görmüştü. Bu adam, gençti, yüzündeki hatlara bakılırsa güzeldi. Fakat saçları dibinden ustura ile traş edildiği için güzelliği ilk nazarda anlaşılamıyordu. Şukadar ki, çevikliği, kıvraklığı barizdi. Öbür miskinlerle temas etmekten korkuyormuş gibi yalnız başına dolaşıyordu.

Hünkâr, bu görüş üzerine merakla kapıldı, tekke şeyhini çağırttı, elile çıplak kafalı genci göstererek sordu;

— Bu kimdir, hakikaten miskin midir? Duruşu filân bana acip görüldü!

Seyh efendi, ilkin sarardı, sonra kızardı ve nihayet hünkârın üzengilerine yüz sürerek haber verdi:

— Bu bir bakir çocuktur. Mekki zade konağında gönderilmiştir.

— İletli midir?

— Malûl olmasa gerek. Fakat

saçsız

Genç Bir Kadın

hasta denildiği için tınmadık, kendisini içeri aldık.

Hünkâr atını sürdü ve o gece, bakışlarında esrar titreyen kızı saraya getirtti. Kapısı, içine girenler için ancak mezara gitmek üzere açılan Miskinler tekkesinden irade ile itlak olunan kızcağız, hamama sokulup güzelce yıkanmıştı. Üstüne yepyeni elbiseler giydirilmişti ve Hekimbaşıya muayene ettirilerek illetli olmadığı anlaşıldıktan sonra huzura çıkarılmıştı.

İkinci Mahmut, bu temiz kıyafet altında güzelliği âdeta tebellür eden meçhul kızı şöyle bir gözden geçirdikten sonra emir verdi:

— Söyle bakalım çocuk, o yere nice düştün?

Saçsız kız, tekellüfsüz yere oturdu ve anlattı:

— Benim adım Gülnihaldir. Mekki zade kızı Şehriyar Hanımın halayığıyım. Efendim Murat oğlu Arif Hoca'dır. Hanım deli bozduktu. Eteğine temiz değildi. Kocası evden çıkar çıkmaz allanır, pullanır, yanına da bir sürü kendini bilmezleri toplardı.

SON POSTA

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: Eski Zaptiye Çataiçeşme sokağı 25

Telefon İstanbul - 20203
Posta kutusu: İstanbul - 741
Telgraf: İstanbul SONPOSTA

ABONE FİYATI

TÜRKİYE	1 Sene	2700 Kr.
1400 Kr.	6 Ay	1400 "
750 "	3 "	800 "
400 "	1 "	300 "

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 6 kuruşluk pul ilâvesi lazımdır.
Adres değiştirilmesi (20) kuruştur.

Son Posta Matbaası

Sahipleri: Ali Ekrem, Selim Rağ.
Nesriyat Müdürü: Selim Rağ.

Terbiye Bahsi

Kindergarten "Çocuk Yuvası,"

Bizde ilk "çocuk yuvası," tesis eden Sati Bey olmuştur, zannederim. Sonra ana makteplerimiz ve ana sınıflarımız çoğaldı. Fakat resmî yuvalarımız da yeni terbiye kaidelerine ne dereceye kadar riayet edilebildiğini ve bütün vasıtaların mevcut olup olmadığını bilmiyorum.

"Terbiye beşikten mezara kadar sürer." derler; "ağaç yaşken eğilir." sözü de atalarımızın ağzından çıkmıştır. Birkaç sene evveline gelinceye kadar, biz, bu iki sözün delâlet ettiği terbiyevi manaları anlamamıştık. Çocuğun eline elifbe cüzünü vermeden evvel terbiyevi vazifemizin başlayacağına inanmıyor ve 4-7 yaşına kadar çocuklarımızı kendi hallerine bırakıyorduk.

Yeni terbiyenin memleketimizde de az çok umumileşmesi, bize, küçük çocuklarımızın kedi yavrularından farklı olduğunu öğretmeye başladı. Anlıyorduk ki ilkmektepten evvel, çocuklarımız üzerinde metodik terbiyevi tesirler yapan ve şurulu, bilgili bir ana kucağı yerini tutan küçük, büyük müesseseler lazımdır. Fakat hani bu müesseseler? Nerede? Hani o tam Garp kültürüne mücehhez, şefkatli kadın ki her Türk çocuğunu kendi çocuğu gibi bağrına basın ve onun kuvvetleri, kabiliyetleri üzerinde ölçülü, feyizli tesirler yapsın.

Bu büyük işi Sabiha Zekeriya Hanım üstüne aldı ve Kadıköyünde bir Kindergarten açtı. Amarikalı terbiyeciler, mektebi ictimai bir müessese telâkki ederler: Mürebbi, terbiyesini üzerine aldığı çocuğun, içinde bulunduğu ictimai şeraiti her zaman göz önünde bulundurmayı mecburdur. Çocuk, bir "Haceri murallâk," değildir ve anasının memnesini bıraktıktan sonra cemiyyetin memnesini emmiye başlar, bütün terbiyevi gıdasını muhitinden ve cemiyyetinden alır.

Bunun için, mürebbiler, çocuğun ebeveynile, yakınlarile daima temas halinde bulunmaya mecburdurlar. Aksi takdirde, yani ictimai hüviyeti malûm olmayan çocuk üstünde yapılan bütün tesirler akim kalır.

Amerikada çocuklara ait bütün teşkilâtı tetkik eden ve çocuk yuvaları, bakım evleri, mekteple aileyi birleştiren mahallî çocuk organizasyonları hakkında zengin bir tetkik bagajile memleketimize gelen Sabiha Zekeriya Hanımın ana kucağı, bütün Kadıköy çocukları için güzel bir müjdedir. Ben, bu hususta büyük ümitlerimi yazmayı bir vazife addettim. Ayrıca, buna benzer müesseselerimizin çoğalması hakkındaki temennimi de buraya ilâve ederim. Darülfünun meselesine varıncıya kadar, irfanımıza ve terbiyemize ait birçok meselelerimizin halline bu kindergartenerlerden başlarsak, hiç te yanlış bir hareket noktası intihap etmemiş oluruz.

P. S.

Amerikada Ücretler Azaltılıyor

Newyork, 5 — Cenubi Pasifik şimendiferinin 16 bin müstahdeminden sekiz bini maaşlarının yüzde on nisbetinde azaltılmasına muvafakat etmişlerdir.

SOHPET

Spor Ve Ben

Eskiden ben spor nedir, hiç bilmezdim. Gazeteler Arap harflerile çıktığı vakit, ben bu kelimeyi "süpür," diye okurdum ve kendi kendime: "Neyi süpürecekler? Acaba, gazeteler, tanzifat memurlarına caddeleri süpür mü diyorlar?," Diye sorar, güler, geçerdim.

Yeni harflerden sonra kelimeyi doğru dürüst okuyabildim: Meğer bu "spor," muş. Mahalle-nin delikanlılarına sordum;

— Ne demek bu spor kuzum?
— Hasan B., dediler, spor idman demektir.

— Ya.. Öyle mi? Ayol, ben-den âlâ sporcu yok, desenize?..

— Neden Hasan Bey?

— Öyleya.. Bende idmanın türlü türlü vardır.

— Vay.. Sen idman yapar mısın, Hasan Bey?

— Sorar mısın? Bak benim nelere idmanım vardır: Evvelâ, parasızlığa idmanım vardır; meteliksiz kalsam gık demem. Sonra İstanbul sokaklarında yürüme idmanım vardır; su birikintilerinin, çukurların, kanalizasyonların, bozuk kaldırımların üstünde keklük gibi sekerim. Sonra tramvaya binerken ezilmeye idmanım vardır; kalabalıkların arasından balık gibi kayar, geçerim. Elhasıl her türlü eziyet idmanım vardır, delikanlı!

— Hasan Bey, asil idman demek top oynamaktır. "Futbol," derler. Topa ayağını vurursun, kalenin içine atarsın.

— E... Bunun için biraz tüccar olmak lâzım.

— O da neden, Hasan Bey?

— Şimdiki zamanda birçok tüccarlar mükemmel top atıyorlar da ondan!

Erkekler Birliği

Suda yüzer ördekler
Aman ne de ördekler!
Kadınlardan korkarak
Birlik olmuş erkekler.

★

Sevmem ben hiç söğüşü,
Soğuk et ye de üşül
Kadın - erkek davası
Tavuk - horoz döğüşül

★

Oğlan şişman, kız şişman,
Evlendiğine pişman
İşte bundan dolayı
Bir birlerine düşman.

★

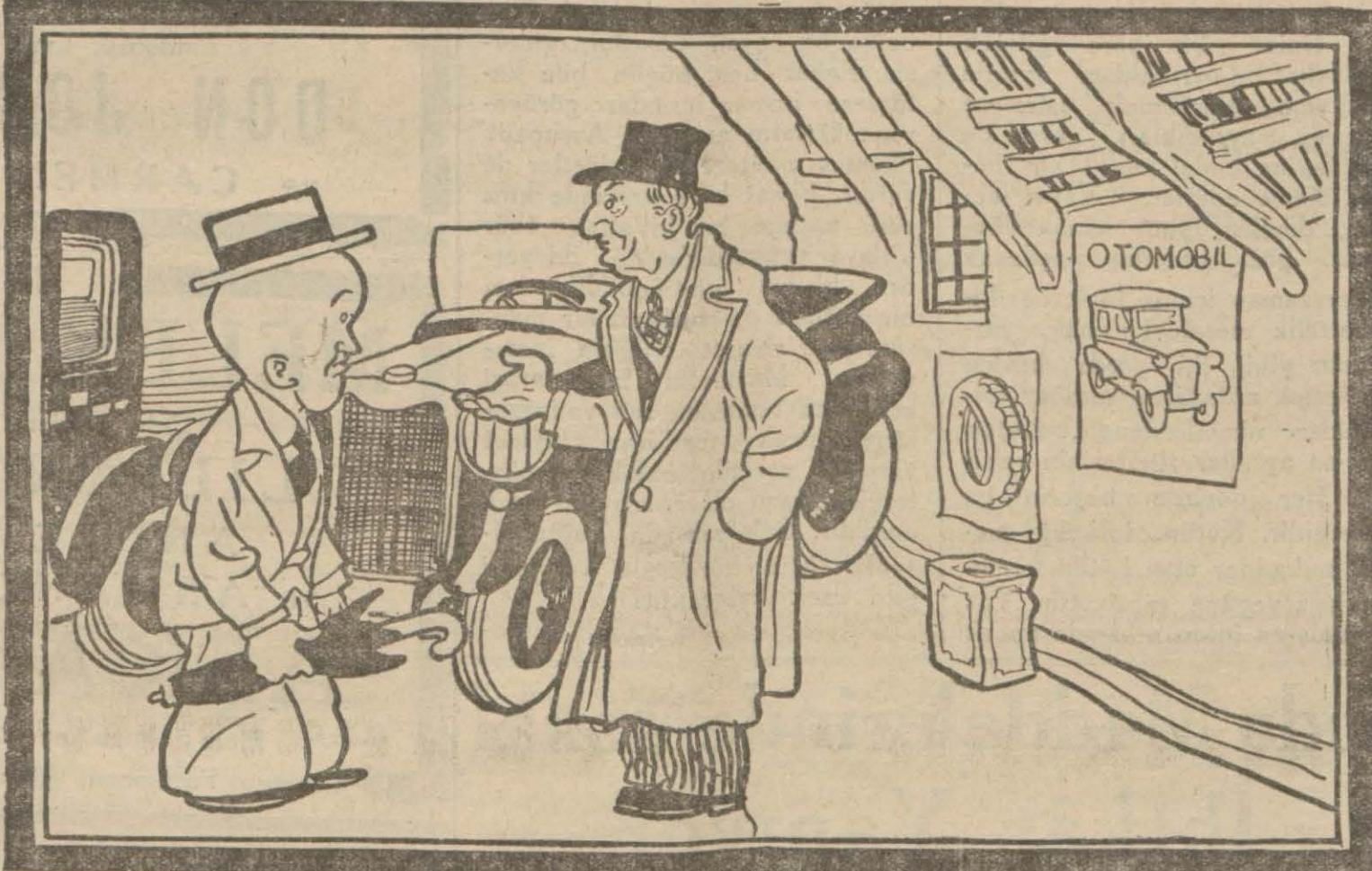
Kız sıksa, oğlan sıksa,
Yedikleri kapuska,
Sevgi, aralarında:
Daniska mı, daniska.

★

Kadına karşı erkek,
Meydan okuyamaz pek.
Çiçekler yolmaya:
Dayanır mı hiç yürek?

Pa. Ha.

OTOMOBİL GARAJLARININ MÜTEMMİMİ

— Hasan Bey, Bak burada büyük bir otomobil garajı açıyorum, ticaret olur mu, ne dersin?
— Olur, iki gözüm, olur amma, garajın yanına kazazedeler için birde hastane açmak şartile!

Sadakayı Vermeseydi...

Bir gün Hasan Bey köprüden geçiyordu. İriyarı bir dilenci peşinden geldi;

— Hasan Bey, bana on kuruş ver, dedi.

Hasan Bey, dilenciye baktı:
— Güçlü, kuvvetli adamsın dedi, çalışsana... Böyle dilenmiye utanmıyor musun?

Dilenci, Hasan Beye gözlerini dikerek sordu;

— Sen bu parayı vermiyecek misin?

— Hayır.

— Ben ne yapacağımı bilirim.

Dilenci hızla uzaklaştı. Hasan Beyin içini bir korku aldı; evyah! Bu dilenci ne yapacak acaba? Hasan Bey bir fenalık etmesin?

Pazar Ola hemen dilencinin peşinden koştu, yetişti, kolunu tuttu;

— Al, dedi, al sana on kuruş!
— Eyvallah.

Hasan Beye, parayı verdikten sonra, dilenciye sordu;

— Sormak ayıp olmasın amma, ben sana bu sadakayı vermeseydim, ne yapacaktın?

Dileci omuzlarını silkerek cevap verdi;

— Ne yapacağım? Gidip çalışacaktım!

Yılbaşı Hediyeleri

Yılbaşı günü Hasan Bey elinde paketlerle sokakta koşuyordu. Ahbaplarından biri karşısına çıktı:

— O paketlerde ne var, Hasan Bey? Dedi.

— Davul, dümbelek, boru, kaynana zırlıtısı...

— Kime götürüyorsun bu hediyeleri?

— Hacı Davut Efendinin çocuklarına...

— Ya... Öyle mi? Haniya sen Davut Efendile dargındın? Evine gitmiyordun?

— Daha iyi ya işte.

— Anlamadım.

— Çocuklarına bu gürtültülü oyuncakları götürüyorum ki babaları rahat etmesin!

Hizmetçi Derdi

Ahbaplarından biri, bir gün, Hasan Beye rastladı:

— Aman, dedi, Hasan Bey, bu hizmetçilerden illallah!

Hasan Bey merakla sordu:

— Ne var? Neden yahu? Çalışıyorlar mı?

— Hayır, iki hizmetçim var, ikisi de namuslu.

— Fena iş mi görüyorlar?

— Değil, ikisinde gayet iyi iş görüyorlar.

— Ne kabahatleri var öyle ise?

— Aman, Hasan Bey... Dün bunlar mutfakta birbirleriyle konuşuyorlardı. Çaktırmadan kulak verdim. İkisi de birlik olmuş, benim aleyhime, karımın aleyhine veriştirip duruyorlardı, söylemediklerini bırakmıyorlardı, ağız

Silâh Sesi

Birgün, Hasan Bey, top patlasa duymıyacak kadar sağır bir adamla yolda gidiyordu.

Sağır birdenbire durdu:

— İştittin mi, Hasan Bey? Dedi.

— Ne var?

— Uzaklarda bir silâh atıldı. Hasan Bey güldü:

— Yok canım, silâh falan atılmadı! Galiba kulağın duyduğu zamanlarda bir silâh patlamış, sen onu hatırlıyorsun:

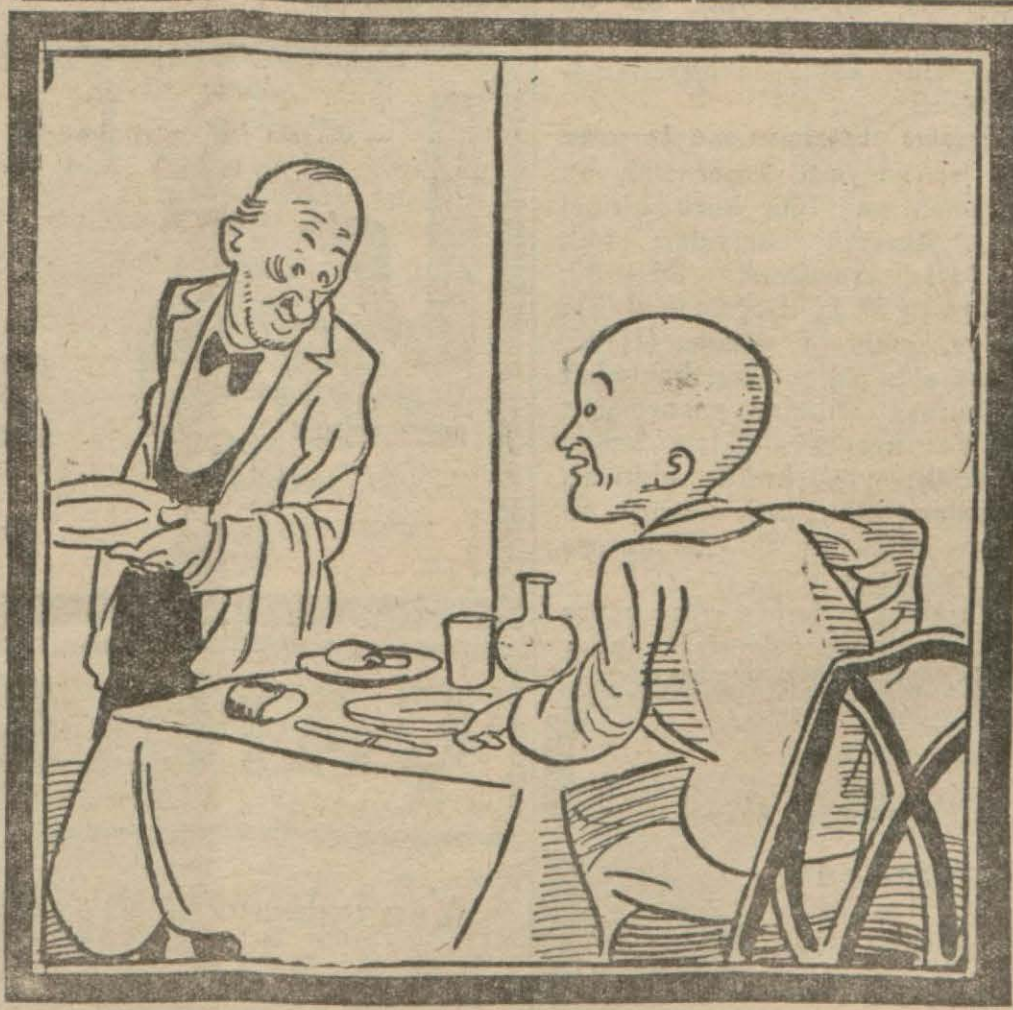
dolusu küfür ediyorlardı. Bu akşam ikisini de koğacağım, Hasan Bey.

— Yapma!

— Neden?

— Koğarsan o sözleri gider yabancı yerlerde söyler; koğmazsan hiç değilse evin içinde kalır.

ZAMAN MESELESİ

Hasan Bey — On beş sene evvel sizin lokanta daha iyi yemek yapardı, etleriniz bu kadar sert değildi

Garson — Hasan Bey, o vakit senin dişlerin daha sağlamış ta ondan!

MÜLÂKATLAR

Yeni Sene İle...

— Hoş geldin, safa geldin, yeni sene!

— Hoş bulduk, safa bulduk, Hasan Bey!

— Şu dağarcığını aç ta, göster bakalım, yeni sene, bize neler getiriyorsun?

— Olmaz, Hasan Bey, olmaz; o dağarcığın içindekiler esrardır. Kimseye gösterilemez.

— Korkarım ki eski sene giderken senin dağarcığına kendi mallarından bir ikisini tıktırmıştır. Meselâ senin dağarcığında da o kör olası "Buhran" vardır, değil mi?

— Eh, kim bilir..

— Vardır, vardır, hatta korkarım, sen de bu matahi gelecek senenin dağarcığına tıkaçacaksın.

— İnşallah öyle olmaz, Hasan Bey.

— İnşallah... Fakat beni daha ziyade korkutan şudur: Eğer senin dağarcığında top, tüfek, kan, ölüm varsa yandık.

— Pek okadar endişe etme, Hasan Bey.

— Artık beni teselli mi ediyorsun, hakikati mi söylüyorsun, Allah bilir.

— Herşeyi Allah bilir, Hasan Bey. Yaşıyan görür.

— Haydi hayırlısı. Dişimizi sıkıp yaşiyalım, bakalım. Eğer sen başımıza bir felâket getirmeden çıkıp gidersen sana bir hediye vereceğim.

— Ne hediyesi Hasan Bey?

— Bütün insanların yüreğinden kopan, hep bir ağızdan bir öpücük!

Seneler Türküsü

Açıldı bir yeni devir,
Belki iyisi gelir;
Gitti sendeliyerek
Bin dokuz yüz otuz bir.

★

Geçen sene, inan ki:
Yandım, kül oldum sanki,
Bakalım ne yapacak,
Dokuz yüz otuz iki.

★

Deve sırtında hörgüç,
Böyle yaşamak pek güç,
Seni çekerim ipele:
Ey dokuz yüz otuz üç.

★

Geçen seneleri ört,
Fena sahneleri ört,
Bekletmesin kendini:
Bin dokuz yüz otuz dört.

★

Doğsun her sabah güneş,
Bahtım olsun ona eş,
Unuttursun geçmişi:
Bin dokuz yüz otuz beş.

Pa. Ha.

BUYÜK TARİHİ TEFRIKAMIZ

ŞEN GÖNÜL

— 71 —

Sipahi Ahmetle arkadaşları, kendileri için, kulaktan kulağa fısıldanan sözlerle, izlerine döken hayran bakışlarla alâkadar olmadan kaleyi terkettiler, İstanbul caddesine çıktılar. Orada Zorlu Dede tarafından haber verilen atları bulacaklarına kani idiler. Fakat Hayvanlardan evvel bizzat Zorlu Dede'yi görünce alkışladılar, serserm sersem birilerine bakışa kaldılar. Gerçi onun ilâhî bir kudret sahibi olduğuna imanları vardı. Lâkin böyle bir tesadüfe, böyle bir yüzleşmeye hiç ihtimal vermiyorlardı. Medresede bıraktıkları Dede, nereden ve hangi yoldan geçip te kendilerinden evvel buraya gelmiş olabilirdi?.. Hepsî derin bir hayret ve hatta hayranîyet içinde onun heybetli endamını, keskin gözletini, gür saçlarını seyrediyorlardı. Yeniçeri Baki, bilhassa mütehayyir ve müteheyyiçti. Dede'yi uzaktan selâmlıyarak hayvanların yanına koşmuş ve güya onlarla meşgul oluyormuş gibi davranarak seyis oldukları anlaşılan üç adamdan birine fısıldamıştı:

— Dede Sultan buraya ne vakit geldi?
— Bizimle bile.
— Sizinle bile geldiğini anladık. Saat kaçta geldi?
— Gün doğarken!
— Hımmmm!

Dede Sultan, gün doğarken medresede idi. Aynı zamanda buraya gelişi, onun hakikaten yaman bir kudrete malik olduğunu gösteriyordu. Yeniçeri Baki, bir iki kere başını kaşıdıktan ve bıyıklarını çekip kıvrıdıktan sonra mırıldandı:

— Bu salt Hızır değil, hâlis Kutüp. Bir dahi yanında çürük yüreklilik yapmıyayım, muhakkak çarpılırım!

Kutüp kelimesini anlamak için İslâm hayatında "Aptal", namile büyük bir yer tutan ve haklarında birçok münakaşalar yürütülen kutsî manzumeleri tanımak lâzım gelir. Aptal, tasavvuf ıstılahlarından, ve sofiyyece salâh, tekva, ruhi nezahet itibarile diğer insanlardan temeyyüz eden, ilâhî bir kemale eren "ricâlülgaybe", ıtlak olunur. İşte halk dilinde yediler, kırklar denilen kimseler, bu aptallardır. Sofilerin itikadına göre yedilerden biri ölürse yerine kırklardan biri geçer ve onun yerini de diğer insanlardan bir ehliyetlisi işgal eder. Bu yedilerden dördüne "evtat",

ikisine "imam", birine de kutüp derler. Yine sofilerin itikadına nazaran aptallardan her biri fevkalbeşer kuvvete maliktir. Onlar bir yere gitmek ve fakat ayrıldıkları yerde de yine görünmek isterlese giderler, ayrıldıkları yerde de kendilerine bedel misali bir he-yulâ ikame ederler. "Tayyî mekân", denilen, yani lemhatülbasarda, göz yumulup açılacak kadar zaman içinde binlerce kilometrelik mesafeyi aşmak, yazdığımız gibi, iki yerde birden görünmek aptalların mazhar oldukları nimetlerdendir. Kutüp işte bu aptallar zümresinin reisidir. Her devirde beşerin en yüksekidir. Kutüp, insanlığı manen mukadder olan bütün kemâlâtü haiz yegâne şahsiyettir. Yüz milyonlarca insan arasında ancak

bir kutüp bulunur. O ölürse yerine imamlardan biri geçer..

Aziz okuyucu! Bu satırları gülünç ve manasız bulma! Sen, belki, bu hayali buluşlara gülersin. Fakat ben, bugün bile kutüplere inanan insanlar görüyorum. Onların arasında Avrupada okumuş muhterem şahsiyetler de vardır. Fakat küre üzerinde kırk yedi aptalın bir kit'adan öbür kit'aya uçuverdiklerine, iki yerden birden görünebildiklerine, bir kutbün de bu aptallar manzumesine riyaset ettiğine inanıyorlar. Maamafih bu marazi imanların tamamen zail ve insanların ancak maddeye kıymet vermek suretile hakikate müştereken vâsil olacakları gün uzak değildir. Çok yakında kutüp ef-senları bize küremizin kutüpleri gibi uzak kalacaktır!

(Arkası var)

Gıda Maddelerinde Esnaf İhtkâr Yapıyor

Yerine Göre Okka Başına Yarıyarıya Zam Nasıl Mümkün Olur?

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Bizim civarda herşey, şehre nispetle yarıyarıya farklıdır. Kuru bamyanın okkası (300) dür, tahanı (60-65) kuruştan aşağı alamazsınız. Şehirde ise bamyanın okkası, en iyi cinsten olmak üzere, (160), tahaninki (20-30) kuruştur.

Yirmi dakikalık bir vapur seyahati, okka başına, malına göre (150) kuruştan (30) kuruşa kadar fark yapamaz. Görülüyor ki ortada sarıh bir gıda maddeleri ihtikârı vardır. Bilhassa perakendeci esnaf, hayatın yavaş bir surette ucuzlamasından istifade ediyor ve bu ucuzluk halk tabakalarının kâmilen malûm olmadıkça fiatlerini kırmıyorlar..

Bu şikâyet üzerine piyasada tahkikat yaptık ve öğrendik ki meselâ; zeytin fiatında üç sene, evvelkine nazaran yüzde kırk, pastirmalarda geçen seneye nazaran yüzde otuz; kaşarde yüzde yirmi; kuru bamyelerde yüzde 30-40; ve diğer bazı yiyeceklerde yüzde ondan yüzde otuz kadar bir fiat düşüklüğü vardır.

Buna rağmen İstanbulun uzak mahallerinde: Kızıltoprakta, Bogaziçinde, Bakırköyde ve bu vaziyette olan diğer mahallerde bu ucuzluk kat'iyen hissedilmemektedir:

Bugün piyasada en iyi zeytin 2,5; en iyi yerli kaşar 100; en iyi pastırma 100; kuru birinci nevi Amasya bamyaları 140; en iyi mercimek 28 - 30; bezelye (37), böğrülce (9), fasulye, muhtelif nevide, (10-35) kuruşa satılmakta iken bakkallar yüz kuruşa aldıkları pastirmaları 200; yüz kuruşa aldıkları kaşarı (180-200); yüz kırka aldıkları bamyaları 300; kırk kuruşa aldıkları zeytinleri 60 - 80 kuruşa satmaktadırlar.

Perakendecilerin çok ucuza aldıkları bu yiyecekleri bu kadar

fazla fiatle satmaları hayreti mucip olmaktadır. Kendileri görüştüğümüz tüccar ve iktisatçı bazı kimseler bu mesele hakkında şunları söylemektedirler;

— "Toptancılar malları yüzde beş ile devrediyorlar. Perakendeciler için tabii kâr yüzde 15-20 olmak lâzımgelirken piyasaya uzak mahallerde piyasadan yüz kuruşa alınan malların yüzde 80-100 kuruş fazlasile satılması açık bir ihtikârdır. Kızıltoprak, Boğaziçi, Erenköy, Bakırköy için mallara ancak kilo da (5) kuruş bir nakliye binebilir. Belediye yalnız ekmeğe narh koyuyor.

Halbuki gıda maddelerinin hepsine narh koymak halkın sıhhati ve memleketin selâmeti namına elzemdir. Belediye narh koyduktan sonra kontrol memurları vasıtasile ihtikâr yapanları sıkı bir şekilde takip ve tecziye etmelidir.

Fikrimizce ihtikâr kanununun fatura almak meselesi bu maddeler hakkında da tatbik edilebilir. Müşterilerin muhtekirleri müddeiumumiliğe şikâyet etmesi bu ihtikârın herhalde önünü alır kanaatindeyiz;

Bugün matinelere den itibaren
OPERA sinemasında
Çoktanberi beklenen film
HAREM ESRARI
Muhrik ve tatlı sesli tenor
DON JOSE MOJICA
ve **CARMEN LARRABEITI**
tarafından

Bu akşam
MELEK sinemasında
Çok sevilen üç büyük yıldız
LİLİAN HARVEY
ANDRE ROANNE
ve **ARMAND BERNARD**
AŞKA TÖVBE
filmeye alınan en güzel Fransız operetinde
İlaveten: Paramount Jurnal Halihazır dünya havadisleri.

LIANE HAID tarafından.

Bugün matinelere den itibaren

ARTİSTİK
sinemasında
AŞK ve CİNAYET

Bugün
GLORYA'da E. A. DUPONT'un şaheseri
ÖLÜM ÇEMBERİ
haftanın en güzel filmi göreceksiniz.
GİNA MANES ve **DANİEL MENDELLE**
tarafından.

Bugün akşam
İş Adamı

Yazan: O. Mi rabeau.
Tercüme eden:
Reşat Nuri
Yakında:
ENİNDE SONUNDA

Saat 21,30 da
İSTANBUL BELEDİYESİ
CHARLOTTEN

Ecnebi Artistler Ve İngiltere
Londra, 5 — Mesai Nazırı,
ecnebi artistlerin İngiltereye girip gireceğini yeniden tetkike başlamıştır.

YUNAN MİLLİ OPERA HEYETİ
FRANSIZ TİYATROSUNDA
Bugün saat 17 de matine olarak
CAVALLERIA ve **PAGLIACCI**
Akşam suvare saat 21.30 da
LE BARBER DE SEVILLE

Bu akşam
ELHAMRA SİNEMASI
MARLENE DIETRICH'in
en müessir... EN MUZZAM..... EN GÜZEL
27 No.lu CASUS
filmni takdim ediyor.
Meş'um bir kadının hayati... İhtirası... Maceraları ve feci aşkları.
İlaveten: Paramount Jurnal halihazır dünya havadisleri.
Paramount filmidir.

ÇANAKKALE 1914 - 1918

Sesli ve sözlü film.

Yarın akşam
MAJİK
Sinemasında
Büyük Gala
olarak

RICHARD TAUBER'in
son ibdaı
BÜYÜK VARYETE
(Die Grosse Attraktion)
Musikali: FRANTZ LEHAR - Rejisorü
MAX REICHAMANN

Paris'te (Casino de Paris) - Berlin'de (Wintergarten) sahnelerinde fevkalde varyete numaraları arasında bizzat RICHARD TAUBER'i görüp işideceksiniz. Her sevdiği kadından İnkisara uğrayan bu büyük tenor nihayet son sevgilisini buluyor. Bu çok güzel ve şirin yıldız (Marianne Winkelsterg) dir. Tauber'in filmde taganni edeceği başlıca parçaları: 1) Güzel kadınlar, ben sizsiz ne olurum, 2) Sen benim için aşkımin tarihisin. 3) Ka Kadınları öptüğüm zaman İlah. Film Fransızca ve Almandır. İki saatini neşe ve zevk ile geçireceksiniz. Biletler bugünden itibaren satılmaktadır. Tel. B. O. 560

Vefat

Meclis İdare İkinci Reisi ve murahhas âzamız

Dr. Egon von Rieben

Bir kaza neticesi âni olarak vefat etmiştir. Ufulü bizi derin teessürlere garkeden kıymetli Umum Müdürümüz ve arkadaşımızın hatırasını daima hürmetle yadedeceğiz.

Ankara Elektrik ve Havagazı Türk Anonim Şirketleri

ABDÜLHAMİDİN SON GÜNLERİ...

Abdülhamit, Farelerden Çok Korkar, Fare Görünce Sararırdı

Bu Korku, Onda Ta Küçüklüğündenberi Mevcuttu

NAKİL ZIYA ŞAKIR

Her hakkı mahfuzdur

— 192 —

21 Eylül 1330

4 teğrinievvel 914

Çengelköyündeki (Kuleli askerî idadisi) nin talebesi Saray civarındaki kışlaya geldi. Mektep binası da hastane olacaktı. Bu mesele bidayeten Abdülhamidi epeyce düşündürdü. Saray civarında böyle kesif bir insan kütlesinin bulunması onun evhamına dokundu:

— Şayet bir hastalık zuhür ederse, önünü almak güç olur.

Dedi. Fakat sonra düşündü. Buna hak verdi. Şimdi de peyderpey İstanbul'a toplanan askerî nerelerde yatacağını merak ediyor:

— Önümüz kış. Uzun müddet asker çadır altında nasıl yatar?. Bu kadar asker, koca bir kışta ateşsiz nasıl yaşar?..

Diyor ve bunların büyük binalara yerleştirilmesini temenni ediyor.

Bugün, (pembe oda) da oturuyorduk. Söz, hükümetin bugünkü idaresinden açıldı. Abdülhamit, hükümet erkânını birer birer saydıktan sonra:

— Vaktâ bütün bunlar, genç ve hükümet işlerinde tecrübesiz amma, bazı işleri de iyi idare ediyorlar.

Dedikten sonra, sözü muhtelif bahisler üzerinde dolaştırdı:

— Bugünkü (Tanin) gazetesinin başmakalesini okudunuz mu?.. Mutlaka hükümet tarafından ilham alarak yazılmış... Doğrusu, ben çok beğendim. Çanak-kalenin niçin kapatıldığını izah ediyor. Benim bu makaleden anladığıma göre, İngilizler, bizi bir gafil tarafımıza getirip birdenbire Çanakkaleden girmek istemişler. Fakat bu fikirleri çabuk keşfedilmiş. Ve Çanakka-le de kapatılmış. Eğer böyle ise, çok isabet olmuştur. Çünkü bunun emsali vardır. (93 Müharebesi) nde de böyle oldu. İngiliz zırlı-ları, bizim gafletimizden istifade ederek Çanakkaleden girmişler (Ayastıfanos) [*] açıklarına kadar gelerek demirlemişlerdi. Lâkin o aralık Ruslarla araları açık olduğu için bize husumet göstermediler. Hatta, dostane hareket ettiler. Fakat ne de olsa, yabancı bir devlet zırlıların İstanbul önünde durması hoş görülecek bir şey değildir.

Sonra sözü, yine İngilizlere intikal ettirerek:

— İngiliz Harbiye Nazırı (Lort Kiçner) bir nutuk vermiş. Muharebenin iki sene devam edeceğini söylemiş... İki sene bu..

[*] Şimdi, (Yeşilköy).

dile kolay... Hergün harp meydanlarında binlerce kişi telef oluyor. Eğer bu harp iki sene devam ederse (Cihanı beşeriyet) bundan ne kadar mutazzır olur?.. İngilizlerin umurunda mı?.. Herifler, derizlere hâkim.. Bol paraları da var. Askerlerini de tamamen müstemlekattan alıyorlar; hep onları harp meydanlarına yolluyorlar.. Sonra gemilerini birçok bahanelerle harbe sokmıyarak bir kenarda saklıyorlar... Şu halde bu harpten en az mutazzır olan İngilizlerdir. Dünyada böyle siyasi, böyle dessoras, böyle....

Bu anda Abdülhamit durdu. Rengi, birdenbire soldu. Gözleri bir noktada temerküz ederek adeta hafif bir felce uğramış gibi oldu. Ben, birdenbire korkarak telâşla yüzüne baktım. O, benim bu bakışımındaki mana ve telâşımı anladı.

Yavaş yavaş doğruldu. Parmagının ucile uzaktaki kanapenin altını gösterdi. Orada bir fare geziniyordu. Ben, işi derhal anladığım için hemen yerimden kalktım ve oraya doğru yürüdüm. Fare, tabii korkarak bir anda kayboldu.

Yerime döndüğüm zaman Abdülhamit bu nânasız korkunun hicabını bir tebessümle örtmiye çalışarak:

— Emin olunuz ki, yılanı koluma sararım. Hiç korkmam.. Nitekim vaktile merak ederek yılan da beslemişimdir. Fakat, fareden çok korkarım. Bunun da sebebi vardır. Çocukluğumda bir gün eski kalfalardan birinin odasında oynuyordum. Birdenbire köşenin birinden bir fare çıktı. Bunu kalfa gördü. Hemen orada bir tahta parçası vardı. Onu alıncı farenin üstüne yürüdü. Fare, kaçacak yerde, bilâkis kalfanın üstüne hücum etti. Tah-

tanın ucunu ısırarak kalfanın üstüne sıçradı.

O zamandanberi fareden çok korkarım. Hem fare, çok tehlikeli bir hayvandır. İnsanlara, pek musallattır. Ben, burnunu, kulağını fare yemiş insan gördüm. Bunu, çok merak ettim. İnsanın burnunu, kulağını fare yer de hiç duymaz mı? Dedim. Sonra dün öğrendim ki, bu pis hayvan insanın uykusunda bir yerini yerken üflermiş, hiç duymazmış. Maamafih, böyle burnunu, kulağını fareye yediren insanların uykusu derin olur ya?... Fareyi tutmak için en iyi çare nedir, bilir misiniz?... Haniya küçük kavanozlar vardır, Göksuda yaparlar.. Onlardan birkaç tane almalı. İçine su doldurmalı. Üzerine saman koymalı. Samanın üzerine birkaç parçe peynir atmalı. Fare, peynirin kokusunu alıncı dayanamaz. Tırmanır, kavanoza çıkar.. Samanı görünce aldanır, üzerine basar. Tabii o anda da suya batar. Orada boğulur, kalır.. Kapan iyi değildir. Birçok mahzurları vardır. Ben sarayda, bu usulü tatbik ettirdim.

Abdülhamidin bu sözlerini hayretle dinlerken kendi kendime de şu suali soruyordum:

— Her gün hükümetin, siyasetin, idarenin binlerce ince teferruatile uğraşan, yüz binlerce derdi ile kafasını yoran bu adam, farelerle mücadele etmiye de mi vakit bulabiliyordu?..

(Arkası var)

ŞARK YILDIZI

Holivuta Nasıl Kaçtım...
Yıldızlar Arasına Nasıl Karıştım?

59

YAZAN: Selma Z.

O, birdenbire doğruldu, oturdu. Onun gözlerinin hiçbir zaman açıldığını görmemişim.. O süzgün, o daima birbirini çekiyor gibi duran göz kapakları açılmış, Çangın gözleri şimdi küçük ve uzun bir ba-em şeklini almıştı.

— Hayır, hayır Mis Selma.. Sizin, hangi noktayı ima etmek istediğinizi anlıyorum. Fakat hak-sızsınız. Kendi arzularile başbaşa kalmak isteyen bir genç kıza darılacak kadar basit bir adam değilim.. Evet, şunu itiraf edeyim ki ben kaçtım.. Zayıf görünmemek, insan hislerinin çirkin ve gülünç derecelerine düşmemek için..

Çang, birdenbire sustu. Bu sefer de ben kalktım oturdum. ve el'an dudagımdaki neşeli ve alaycı tebessümle sordum:

— Evet Mister Çang..

— Rica ederim Mis Selma.. bırakınız, bu bahis burada kalsın. Haniya, bana hiçbir şey sormıyacaktınız?..

— Nasıl dayanabilirdim?.. Çang'ın bu sözlerinden sezdığım mana, okadar tatlı, okadar mest-edici bir tesire malikti ki boynumu büktüm ve yalvardım:

— Kuzum Mister Çang.. Çok rica ediyorum, devam ediniz.. İsterseniz, hepsini söylemeyiniz.. Hiç olmazsa sözlerinizi yarıda kesmeyiniz.

Şimdi onun yüzüne bir gölge çöker gibi oldu. Bu gölgede, çok ciddi hislerin, hürmet ve safiyetle dolu vekar ve manası okunuyordu..

— Ne lüzumu var Mis Selma.. Bırakınız.. Kalplerdeki hisler, dudaklara kadar geldikten sonra hiçbir kıymeti kalmaz.. Rica ederim, çok rica ederim..

— Kuzum Mister Çang.. Ca-

nım Mister Çang.. Ben sizden daha çok rica ederim. Çok kısa söyleyiniz.. bir tek kelime ile cevap veriniz. Niçin, Niçin benden kaçmak istediniz?.. Onun başı şimdi eğilmişti. Elindeki çubuğun sapını yavaş yavaş elinin baş parmağına vurarak mırıldandı;

— Bu, benim için, belki manevî bir çile idi. Bütün ağırlık ve ıstıraplarında, en tatlı heyecanlar taşıyan hissi ve ka'bi bir çile.. Beşeri hislerin birçokları vardır ki insanları ya sefil ve yahut hodgâm yapar.. Ben bütün hayatımda sefil olmaktan çok korktum.

Hodgâmlıktan da çok uzak kaldım.. Bütün insanları kahreden, birbirine geçiren.. dünyanın maddî ve manevî bütün kanunlarına karşı yırtıcı bir isyan gösteren (aşk) a karşı hayatımda ebedî bir düşman olarak yaşadım. Sadece muhitimde hüküm süren (Buda) nın (Konfücos) un bana ilham ettiği manevî huzuzattan zevkaldım. ve senelerce bunlarla oyalandım.. Fakat bir gün geldi ki bunların da hakikatini anladım. O zaman kalbim, çorak bir sahra gibi bomboş kaldı.

Artık benim için hayatın ne zevki ne de kederi vardı. Avamın (Saadet) diye arkasından kostukları telâkkileri gördükçe onların hakikaten bahtiyar olduklarını hissediyordum.. Bu, ne zamana kadar devam etti bilir misiniz Mis Selma.. Ta sizi tanıyınca kadar..

Çangın sesi, gittikçe alçalıyor ve kelimeler, hummalı bir hastanın sayıklaması gibi dudaklarına dolaşıyordu. Bu sözlerin devamındaki tehlikeyi yavaş yavaş ben de anladım. Ve derhal fikrimden rücu ettim.

Çangın söylemek istediği hisler ve fikirler, hissedilip te söylenmiyen şiirler gibi yalnız kalbinde kalmalı idi.

— Pekâlâ Mister Çang.. ü-zülmeyiniz.. Bırakalım, bu mesele burada kalsın..

O, geniş bir nefes alır gibi doğruldu. Sersemliğini dağıtmak ister gibi bir an düşündü ve sonra devam etti:

— Fakat.. Size temas etmemeniz.. nazarlarınızdan uzak yaşama.. beraber, yine sizi gözle-rimin önünden bir an bile uzak bulundurmuyordum. Her ihtimale ve aklü hayale gelmiyen her şeye karşı size vaktinde yetişebilmek için, sizi çok yakından takip ediyordum. Bu takip bazan tarafımdan yapıldığı gibi, size kendimi göstermek korkusuna binaen, çok zaman da adamlarım tarafından icra olunuyordu. Bunun için, hergünkü hayatınız, bütün inceliklerle, bence malümdü.

Çangın bu sözleri beni gizli bir meserretle titretiyordu. Fakat ona hiçbir şey sezdirmeden hiçbir şey anlamamış gibi sordum:

— Hayret ediyorum Mister Çang.. Bütün bu külfetlere ne lüzum vardı?..

O, birdenbire durdu. Dudaklarında hafif ve acı bir tebessüm hâsıl oldu. Herhalde bir şey söyleyecekti. Lâkin, kendini çok çabuk topladı.

(Arkası var)

Resminizi Bize Gönderiniz, Size Tabiatınızı Söyliyelim...

127 M. NAIL EF. : Azimkâr ve işlerinde işgü-zardır. Temizlik kaidelerine riayet eder. Şöhreti ve kendini saydırmasını sever. İzzetine-fis mesailinde hassas ve a-lingan olur.

121 SÜPHİ BEY : Hassas ve a-lingandır. Te-vazua ve sa-delige müte-mayildir. Va-zifesi haricin-deki mevzu-lara lâkayt ka-lır, ataklık ve atılganlık gös-termez. Sessiz-liği tercih eder.

Fotoğraf Tahlil Kuponuna
11 inci Sayfamızda bulacaksınız.

131 MEHMET VASFI BEY: Çekingen ve a-lingandır. Başka larına minnet etmek-ten fazla en-dişe eder. İzzetine-fis mesailinde has-sasiyet, aile işlerinde taas-sup ve kis-kançlık gösterir. Fikir ve arzu-larına muhalefetten sinirlenir. Menfaatlerini yalnız nefesine has-retmez. Diğerendişliğe mütemayildir.

132 FATMA SABİHA HANIM: Samimi ve uysaldır. Yü-züne gülen-lere karşı men faat lerini esirgemez, gü-zel eşyayı sever, çabuk gücenir ve barışır. So-kulgan ve lâübali değildir. Ev işlerinde muvaffakiyet gösterir.

Günün Takvimi

BUGÜN— 6 kânunusani 932, Çarşamba, Rumi 23 kânunuevvel 1347, 25 Şaban 1350.

GÜNEŞ — Doğuşu 7, Batışı 17,5

NAMAZ VAKİTLERİ — Sa-bah 5,48, öğle 12,18, ikindi 14,29, akşam 17,5, yatsı 18,26.

Kasım — 58

ALKAZAR — Esir Melike
ALEMDAR — Evelallah
ARTİSTİK — Aşk ve cinayet
A S R I — Zor nikâh
EKLER — Şekerim
ELHAMRA — 27 numaralı casus
ETUVAL — Haydut çarkısı
FERAH — Konser, varyete
FRANSIZ TİYATROSU — Yunan turupu
GLORYA — Ölüm çenberi
HİLÂL — Son bîlûk
KEMAL B. — Ruhum annem
MAJIK — Dişi köpek
MELEK — Aşka tövbe
MILLİ — Herkes kendî bahtına
OPERA — Fahişe
ŞİK — Küçük daktilo
DARÜLBEDAYİ — İş adamı
ÜSKÜDAR HALE — Sumru
Kadıköy SÜREYYA — Operatör

TEMMUZ 1914

Umumî Harp Nasıl Patladı ?

Nakleden: H. R.

— 53 —

Yazan: Emil Ludvig

— Kızım Doktor: Semi Ekreme —

Bir Filomuz Bir Tarafa Ayrılmıyacaktır, Berlin Bu Emrin Manasını Anlar

Akşam üzeri Fransa sefiri meseleyi kurcaladı Yagova rica etti, senelerdenberi pek dostturlar: Fakat uğraşları nafiledir.

— Avusturyanın arkasından, gözlerinize bir sargı sararak her yere gitmeye bir mecburiyetiniz mi var? Sırbistanın verdiği cevabı bu sabah öğrenmediniz mi?

— Daha vakit bulamadım.

— Yazık. Vakit bulabilip te okumuş olsaydınız görecektiniz ki, teferruat noktaları hariç olarak Sırbistan tamamen teslim olmuştur. Şu halde madem ki Avusturya müzaharetinizin temin ettiği tarziyeyi ve metalibini istihlal etmiştir, kendisine bununla iktifa etmesini tavsiye edebilirsiniz. Yoksa Almanya harp mi istiyor?

— Bu zanda olduğunuzu bilmiyorum, fakat tamamen yanlışsunuz.

Bu muhavereyi müteakip Mösyo "Kambon," mes'uliyetten bahsetti ve çıkıp gitti, fakat az sonra döndü ve bir gün evvel Bertholdün Pariste yaptığından daha yumuşak bir halde:

— Bu sabah artık gerginliğin gevşemiye yüz tuttuğu fikrinde idim, dedi. Fakat şimdi sizden rica ediyorum. Biraz kımıldaması için Viyananın üzerine bir tesir yapınız. Rusyada herşeyi silip süpürücü cereyanlardan birinin husulüne meydan verilmemesi lâzımdır.

Kambon üç dakika sonra üç kapı ötede olan İngiltere safarethanesindedir; söyler, dinlerler, fakat kendisine şunu söyliyemezler:

— İngilterenin alâkası noktasından sizinle tamamen aynı fikirdeyim; fakat aziz dostum, bunu size bildirmeğe salâhiyetim yoktur!

Feci bir nokta: Sir Edvard Grey kat'î kararını hâlâ vermemiştir. Fakat Almanya sefirinin kerraren dikkatini celbetmiş, ilk ateşin Avusturya tarafından açılması lüzumunu bildirmiştir. Halbuki ayın yirmi yedisinde Berlinde şu yukarıki mülâkat vukua geldiği saatte Rusyanın Londra sefiri yanına gelmiş, şunları söylüyordu:

— Berlinde, Viyanada İngilterenin bitaraf kalacağı zannındadırlar. Artık kendinizi gösteriniz. Korkacaklar ve sulhe dönecelerdir!

Sir Edvard Grey şu cevabı verdi:

— Çörçil birinci filomuza bir tarafa ayrılmamasını bildirmiştir. (Berlin) de bu emrin manasını anlamaları kabil midir? Mahaza bu söyümü diplomatik bir hareketten fazla bir vait suretinde tefsir etmemelisiniz.

Bir saat sonra, Grey'in iş masasının karşısındaki aynı koltukta Viyananın Londra sefiri Kont Mensdorff oturmaktadır. Grey Konta hitap ediyor:

— Birinci filo şu ande Portland

ta bulunuyor. Bugün dağılacaktı, fakat artık dağılmıyacak. Bunu bir tehdit telâkki etmeyiniz! Bunun manası Avrupanın belki ateşe verileceği bir sırada muharebe kuvvetlerimizi dağıtık tutamıyacağımızdan ibarettir. Maamafih daha ihtiyat kuvvetlerimizi toplamaya sıra gelmemiştir. Artık ne derece endişe ettiğimizi istidlâl edersiniz. "

Sulh isteyen, hüsnüniyet sahibi olan ve k...

tumiyetleri kendi **Alman Erkânı** sini her iki tarafa ve kendi kendine şüpheli gösteren bir nazır için bu dertli bir vaziyetti.

Şimdi Petresburga dönelim: Fransız ve İngiliz sefirleri Rusya Hariciye Nazırının odasında buluşmuşlardı. Sazanov İngiliz sefirine dönerek:

— Avrupanın hürriyeti tehlike önünde bulunduğu şu sırada siz bizimle, Fransa ile tesanüt halinde bulunduğunuzu ilân etmez iseniz Almanyayı sulh davasına çekemezsiniz, dedi.

İngiliz sefiri Buhanan düşündüğünün aksini söyliyerek fakat telâkki ettiği talimata sadık kararlar:

— Almanya hükûmetine Avusturyaya silâh kuvvetile yardım ederse Fransa ve Rusya ile beraber, İngiltereyi de karşısında göreceğini bildirmeden sulh davasına yardım edemez, eğer bu zanda blunuyorsanız hata ediyorsunuz. Cümlesile mukabele etti. Paleologue ayağa kalktı, ve Fransızlara has evza ile duvarda asılı duran Gortchakovun resmini göstererek söze başladı;

— azizim Sir George, 1870 senesinin yine temmuz ayı içinde yine bu oda da, Prens. Gortcha-

Askeriyesinden General Grünner

kov kendisine Cermen ihtirasatının telikelerini sayıp döken pederinize hitaben demişti ki:

— Alman kudret ve şevketinin artması, Rusyayı endişenak ettirecek bir şey değildir. Bugünün İngilteresince, Rusyaya bu kadar pahalıya mal olmuş olan hatanın aynen tekrar edilmemesi temenni olunur.

— Buchanan sükûnetle dinledi, sonra yorğun bir eda ile:

— İmanı kâmil sahibini imana davet ettiğimizi pek alâ bilirsiniz. Dedi.

İki müttefik sustular. Londradaki mükâlemelerin takviyesi için ne yapmak lâzımgeldiğini düşünüyorlardı.

O sırada Peteresburg'da ikinci zümre vardı. Bu zümreyi Alman ve Avusturya sefirleri teşkil ediyorlardı. Fakat bu sefirlerin birbirine emniyetleri yoktur. Sazanof tarafından her ikisine yapılan muamele birbirinin aynı olmadığına da farkındadırlar. Filvaki Sazanof Alman sefirinin ahvali ve etvarından hoşlanmaz ve ona karşı soğuk davranır.

(Arkası var)

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Nakili: M. Feridun

Uçurumun Kenarında

1925 senesi haziranının altıncı akşamı Cemal Rasim deniz kenarında mavi sulara vuran mehtabı seyrederken, beyaz elbiseli bir kadın, saklandığı ağacın arkasından çıkarak tabancasile onun kalbine nişan olmuş ve altı el silâh atmıştı.

Bereket versin kadın iyi bir nişancı değildi. Tabancasından çıkan kurşunlardan beşi havada kayboldu. Yalnız bir tanesi delikanlının vücuduna isabet ederek bir taraftan girip diğer taraftan çıktı. Rasim sendeledi ve yere düştü. O aralık sağdan, bir evin penceresinden vuran ışık yerde yatan delikanlının yüzünü aydınlattı ve kadın korku ile bağırды.

Bu kadın aldanmıştı. Rasimi kendisine hiyanet eden kocasına benzettiği için onu öldürmek istemişti.

Silâh seslerini işitenler koşup geldiler. Kadının heyecanla söylediği manasız sözleri, kesik cümleleri anlamadan yaralıyı onun tarif ettiği sayfiyeye naklettiler. İçlerinden biri doktor çağırma gitti.

Doktor geldiği zaman kadın yaraladığı ve belki de öldürdüğü adamı sedire yatırmış, başucunda içini çeke çeke ağlıyordu. Kurşun delikanlının göğsünü delmişti.

Doktor hastayı muayene ettikten sonra çıkıran kadına döndü:

— Kalbi atıyor, henüz ölmemiş, dedi, onu kurtarabilecek miyim? Belli değil. Şimdilik bir pansuman yapmak lâzım. Bana yardım ediniz. Kadın cevap verdi:

— Ben harpte hasta bakıcılığı ettim. Yaralılara bakmasını bilirim.

Rasim o aralık gözlerini açmıştı. Evvelâ doktora sonra kadını gördü. Fakat vak'ayı hatırlıyamadı. Yaralının gözleri kadına takıldı, kaldı. Beyaz elbisesi, sarı saçları, şefkatli güzel gözleriyle hastanın başı ucunda duran bu kadın bir meleği andırıyordu.

— Rasim kendisine baktığını görünce onun yanında diz çöktü:

— Ben sefil bir kadınam, merhamete lâyık değilim!

Diye inledi. Daha bir şeyler söyleyecekti, fakat doktor mâni oldu:

— Affedersiniz Hanımefendi, fakat böyle işlerde bir sıra takip etmeli. Evvelâ kaynamış su, sonra ispirto, daha sonra da sargı lâzım. — İstedüğünüz hepsi de var bende.. diyerek kadın koşarak çıktı.

Büyük bir tesadüf eseri olarak delikanlının göğsünü delen kurşun mühim uzuvlarından birine tesadüf etmemişti. Rasim genç ve sıhhatli olduğu için yarası iyileşmekte gecikmedi.

Genç kadın bütün günlerini ve gecelerinin büyük bir kısmını yaraladığı adamı tedavi etmekle geçiriyordu. Evli idi. Fakat

bu suikast vak'asını müteakip kocasından boşanmaya teşebbüs etmiş, kocası da kendisine tabii edilen kurşunların başkasının göğsünü deldiğine memnun, kocasının arzusunu derhal is'af etmişti.

Rasim ölümden kurtulmuş fakat kendisini tedavi eden kadının cazibesinden kurtulamamıştı. Genç kadın da gün geçtikçe hayatına kastettiği adama bağlandığını hissediyordu.

Rasim mesut bir nekahet devresi geçirdi. Fakat iyileştikten sonra düşünmeye başladı. Sevdiğiğini biliyordu. Lâkin ölümlü pek yakından görmüştü!

Bu asabı bozuk kadının yanında uzun müddet kalırsa günün birinde en ehemmiyetsiz bir meseleden dolayı belki tabancasını namıslı yine göğsüne dayandırmıştı.

Rasim tab'an korkak değil fakat hayatı seviyordu. Bu kadının aynı hareketi tekrar etmeyeceği ne malûdu? Hem onun cidden seviyor muydu, yoksa hissettiği şey geçici bir hevvesten ibaret miydi?

Günlerce tereddüt etti. Nihayet karar verdi. Gidecekti. Fakat bu heves geçtikten sonra, bu kadına doyduktan sonra gidecekti.

★

Bir sabah ona dedi ki:

— Hanımefendi, yanımda geçirdiğim günleri hiçbir zaman unutamıyacağım. Sizi daima kalbimle çarparak düşüneceğim. İyiliklerinizi nize teşekkür ederim. Müsadereniz bugün gideyim. Misafirliğim pek uzun sürdü.

Kadın şiddetli bir lisan kullandı:

— Siz benim için sadece bir misafir değilsiniz, dedi. Bunu şimdiye kadar nasıl hissetme diniz? Ve genç adamın başını eğdiğini görünce ilâve etti:

— Evet. Birbirimizi seviyoruz! Bunu siz de biliyorsunuz!

Bunu filhakika Rasim de biliyordu. Ve bu kadının heyecan sesini dinlerken aşk onun bütün vücudunu sarsıyordu. Fakat bir rada kalırsa daima tehlikeye uçurumun kenarında yaşıyacağına ümitsizdi.

— Müsaade edin gideyim mecburum..

Diye kekeledi. Kadın sükûnetle cevap verdi:

— İmkânı yok. Artık sizden yaşıyamam. Beni terkedersem mahvolurum.

Delikanlının gözünün önünde kendisine altı el silâh atan kadının canlandı, ve titredi. Kendisi için değil sevdiği kadının hayatı için titredi. Kendi iradesinde değil, daha kuvvetli bir şey onu mağlûp etmişti.

Rasim gidemedi!

Bu anlattığımız vak'a 1925 senesinde cereyan etmişti. Rasim hâlâ yaşıyor..

Ekmeğinizi tartırınız.

Narh tartı üzerinedir.

Aldanmayınız!

BAHRİSEFİT FELEMENK BANKASI

İSTANBUL ŞUBESİ

İdare merkezi: AMSTERDAM

Mezun sermayesi:

25,000,000 FL.

Tediye edilmiş sermayesi:

5,000,000 FL.

İhtiyat akçesi:

3,250,000 FL.

Galatada Karaköy palasta Telefon: Beyoğlu 3711-5 İstanbul tâli şubesi

"Merkez Postanesi İttisalinde Allalemi han," Telefon: İst. 563

Bilûmum banka muamelâtı

EMNİYET KASALARI İCARI

Şarkın Yeni Peygamberi

GANDİ KİMDİR?

Gandi, Karısına Yaptığı En Zalim Bir Muameleyi Anlatıyor

— 66 —

Tagaddi ettim. Fakat ikinci orucun son kısımları bana güç göründü. Ozaman ıstıraba mukavemetim henüz çok değildi. Diğer taraftan orucun kaidelerini ve bilhassa bulantı versin, vermesin büyük miktarda su içmenin lüzumunu henüz bilmiyordum. İhtiyatsız hareket edişime sebep, birinci orucun kolay gelişi oldu. İkinci oruç esnasında bulantı verdiği için az miktarda su içtim. Boğazım kurudu, sesim zayıfladı. Bilhassa son günler zarfında ancak hafif sesle konuşabileceğim derecede alçaldı. Fakat buna rağmen yazılacak şeyleri dikte ettirmek suretile vazifemi yapıyordum.

★

Hayatımda birçok hâdiseler beni muhtelif itikat ve muhtelif din sahibi birçok adamlarla temasa getirdi. Bu adamlar arasında, dost veya yabancı olsun, Hintli, Müslüman veya Mecusi olsun en küçük bir fark bile gözetmedim. Bu hasletten hususî bir mahiyeti haizmiş gibi her hangi temeddüh hissesi çıkarmam, çünkü tabiatimin icabındandı.

Avukatlık ile iştiğal ettiğim sıralarda kâtiplerim sık sık evime gelirlerdi. İçlerinde Hintli olanlar olduğu gibi Hristiyan olanlar da vardı. Bunlara bir akraba muamelesinden farklı bir muamele yaptığımı hatırlamıyorum.

Bu kâtipler arasında bir tanesi vardı ki Hristiyandı, fakat Hintliler "Paşama," dedikleri ve salıklarının vücutlarına dokunmaktan çekindikleri hususî dine mensup ebeveyninden doğmuştu.

Ev işini bir hizmetçiye bırakmaktansa zevcemle ben yapardım. Kâtipler de kendilerini kendi evlerinde bildikleri için bittabi odalarını süpürürlerdi. Fakat Hristiyan kâtip yeni gelmişti, onunla meşgul olmak tabii vazifemizdi. Zevcem diğer kâtiplerin odalarını silciği ve temizlediği halde bu kâtipin odasına el sürmekten içtinap etti; bunun sebebi Hristiyan kâtipin "Paşama," ebeveyninden doğmuş olmasıydı. Bu münasebetle münakaşada bulunduk. Zevcem bu odalarla benim meşgul olmağımı kabul etmiyor, kendisi de el sürmekten içtinap ediyordu.

Aradan seneler geçmiş olmasına rağmen manzara el'an gözümün önündedir: Refikam elinde bir su kovası ile merdivenden aşağı iniyordu, göz yaşı içindeydi. Ben o zaman hem iyi, hem zalim bir zevçtim; kendimi refikamın hocası telâkki ediyordum ve bu itibarla da hattı hareketinden tamamen memnun değildim. Ça-

lışmasını, hem de şen olarak çalışmasını istiyordum. Binaenaleyh sesimi yükselterek:

— Evimde bu budalalıklara tahammül edemem, dedim.

Bu kelimeler zevceme derin bir surette tesir etti:

— Eviniz sizin olsun, bırakınız beni gideyim! Cümlesile mukabelede bulundu. İtidal ve merhamet bissini kaybetmişim. Bu zavallı kadını ko'undan tutarak kapıya doğru sürükledim. Onun gözlerinden yaş akıyordu:

— Utanmıyor musunuz, kendi kendinizi bu derece nasıl unuttubilirsiniz, ben nereye gidebilirim? Burada beni ibate edecek ne dostum, ne de akrabam var! Yok-

sa zevceniz olduğum için darbelerinize tahammül etmek mecburiyetinde bulunduğumu mu zannediyorsunuz? Allah aşkına sükûnet bulunuz ve kapıyı kapayınız, bizi, bu halde görmesinler..

Kendimi topladım, fakat son derece mahçup bir haldeydim. Kapıyı kapadım. Zevcem evi terkedemedi, fakat ben de onu bırakamazdım. Bu dakikaya kadar aramızda birçok suitefehümler olmuştu, amma her defasında da barışmıştık. Şurasını da kaydedeyim: Zevcem eşi bulunmayan mukavemet kuvveti ile her zaman mücadeleden galip çıkmıştır.

(Mabadi yarın)

Samsunda Bir Yolsuzluk

Boş, Harap Sandık Diye Şeker Denkleri Gümrükten Çıkarılırlarken Yakalandı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Hammalbaşının hal ve hareketini tarassut eden adam, bu arada boş sandıklarla beraber Gümrükten birtakım şeker dolu sandıklarında ambarlardan çıktığını ve hammalbaşının "ardıye," sine nakledildiğini hayretle görmüştür. Meseleyi derhal Gümrük Başmüdüne bildirmiştir. Başmüdürlük, böyle bir cür'eti aklına getirmede için evvelâ buna inanmak istememiş, ambarlardan çıkarıldığı iddia edilen şekerlerin eski sandıklara yapılmış bakıyye ve bozulmuş kısımlar olabileceğini düşünmüş ise de yapılan tahkikat hâdiseyi meydana çıkarmıştır.

Yine bu tahkikat ile İbrahim Ağa isminde bir zata (51) sandık şeker satıldığı, hammalbaşının ve diğer birinin evine birer sandık şeker götürüldüğü anlaşılmıştır.

Bu hâdisce cereyan ederken ambar kapı memurluğunu yapan Mustafa Ef. vazifesinden almarak

marka kısmına nakledilmiştir.

Bu münasebetle şunu da kaydedeyim ki, altı aydanberi, bilhassa hazır elbise ve manifatura sandıklarında zuhura gelen mal noksanı tüccar arasında zırlıyı mucip oluyordu. Bundan iki ay evvel Seyrüsefain vapurlarından birinden geç vakit bir miktar mal çıkarılmış, gümrüğe nakledilmiş, fakat nakil esnasında ambar memuru hammallardan şüphelenmiş, bunların üzerini aratmış, fakat daha arama teşebbüsü başlarken iki hammal tabana kuvvet kaçmışlardır. Bunun haricinde, yine gümrük dahilinde, bir defa iki trikotaj ceket bulunmuş, bunların denklemlerinden kimlerin çıkardığı da anlaşılamamıştı.

Halk ve tüccar nazarında gümrüklerin emniyetini bozabilecek bir mahiyet arzeden bu hâdisce münasebetle şiddetli tahkikat yapılmaktadır.

Hamit

Ramazan İçin Tiyatro Hazırlıkları

Birkaç senedenberi muntazam bir tiyatro seyretmek imkânı ancak Beyoğlu ve Şişli halkı için mümkündür. Çünkü, Darülbeydi, senelerdenberi Tepebaşına yerleşti ve kadim bir tiyatro semti olan Şehzadebaşına hiç uğramadı.

İstanbul tarafında oturanlar için Beyoğlu tiyatrolarına ve sinemalarına geceleri gitmek bir hayli fedakârlık: Caddeye çıkmak, tramvay beklemek, yer bulabilmek, dönüş tramvaylarını kaçırmamak ilâh..

Bu sene, Ramazan başlangıcından itibaren İstanbul tarafı da muntazam ve devamlı bir temasa müessesesi kazanacak: Raşit Rıza Bey, Şehzadebaşında eski "Fevziye" binasını beş sene müddetle tutmuştur. Bina tamir ediliyor ve yakında yeni,

Makedonyada Bir Suikast

Sofya, — Makedonya Voyvodalarından Protogerof fırkasına mensup, ihtilâl rüesasından ve İvan Mikolof taraftarı Andon Peref tabanca ile öldürülmüştür. Katiller tavkif edilememiştir.

Amerikan Harp Gemisi

Vaşington, 5 — 120 yeni harp gemisi yapmak için lâzım olan (616) milyon dolarlık tahsisat talebini havi kanun projesi Mümessiller Meclisine verilmiştir. Bu gemiler, diğer eski harp gemilerinin yerine kaim olacaktır.

zarif bir tiyatro salonu haline gelecektir. Son Beyoğlu temsillerinde büyük bir muvaffakiyet kazanan Raşit Rıza ve arkadaşları, bu ramazan, her gece, Şehzadebaşında oynayacaklardır. Temsiller Ramazandan sonra da devam edecektir.

Raşit Rıza Bey bu temsil devresi için dolgun bir repertuar hazırlamıştır

Bu Akşam Radyoda Neler Dinliyeceksiniz

6 Kânunusani 932 Çarşamba

İstanbul — (1200 metre, 5 kilovat) 18 gramofon ile opera parçaları 19,5 birinci kısım alaturka saz, 20 gramofon neşriyatı, Anadolu Ajansı haberleri, 21 ikinci kısım alaturka saz, 22 orkestra, Zabire Borsası haberleri.

Heilsberg — (276 metre, 75 kilovat) 19,40 asrî edebiyat saati, 20,05 (Lorand) in salon orkestrası, 21,40 komedi.

Brüno — (341 metre, 36 kilovat) 19 dan itibaren Çek istasyonlarından nakil.

Mühlaker — (360 metre, 75 kilovat) 20,05 dans havaları, 21,30 Walter Gochrin bir Balladı.

Bükreş — (394 metre, 16 kilovat) 20 flüt orkestrası, 21,15 keman konseri.

Belgrat — (429 metre, 2,5 kilovat) 19,30 komedi, 20,35 gramofon.

Roma — (441 metre, 75 kilovat) 21 opera binasından nakil.

Viyana — (517 metre, 20 kilovat) 19,30 Viyana operasından naklen: Schvanda, der Dudelsaitkpeifer halk operası.

Peşte — (550 metre, 23 kilovat) 20,30 (Tempis) in konseri, 21 Bartokın konseri.

Varşova — (1411 metre, 156 kilovat) 20,15 orkestra, 21,10 edebiyatçılar, 21,15 saion orkestrası, 23 dans havaları.

Berlin — (1635 metre, 75 kilovat) 19,30 halk konseri, 20 Hamburgtan naklen senfoni, sonra dans havaları.

7 Kânunusani 932 Perşembe

İstanbul — (1200 metre, 5 kilovat) 18 gramofon ile opera parçaları, 19,5 alaturka birinci kısım konser, 20 gramofon neşriyatı, Anadolu Ajansı haberleri, 21 alaturka ikinci kısım konser, 22 orkestra.

Heilsberg — (276 metre, 75 kilovat) 20 akşam konseri, 21,30 yeni çıkan eserlerden parçalar.

Brüno — (341 metre, 36 kilovat) 19,20 konser, 20 Prag istasyonundan nakil.

Mühlaker — (360 metre, 75 kilovat) 20,15 Stüdgarttan naklen konser, sonra dans havaları.

Bükreş — (394 metre, 16 kilovat) 20 şarkı konseri, 20,20 senfoni, 21 konferans.

Belgrat — (429 metre, 25 kilovat) 20 monolog, 20,30 akşam konseri.

Roma — (441 metre, 75 kilovat) 20 gramofon, 21 senfoni.

Viyana — (517 metre, 20 kilovat) 19,40 orkestra, 21 Grotstadt, 21,55 dans havaları.

Peşte — (550 metre, 23 kilovat) 19,30 operadan naklen Die Jüdin.

Varşova — (1411 metre, 156 kilovat) 20 hafif musiki, 20,40 Rus şarkıları.

Berlin — (1635 metre, 75 kilovat) 20,30 Dor Postillon operası.

Dikkat: Dercetmekte olduğumuz programları Avrupaya alt olan kısmı vasatî Avrupa saatine göre tanzim edilmiştir. İstanbul saatine tabiki içia Avrupada saat (12) olduğu zaman İstanbulda (1) e geldiği farzedilmelidir.

Irak Yolcuları

Hudut ve Sahiller Sıhhat Müdürlüğünden:

Gerek kara ve gerekse deniz tarikle Iraktan Türkiyeye gelecek yolcular hakkında ve Basra müvaredatına karşı konulmuş olan bütün tedbirler kaldırılmıştır.

Iraktan gelecek gıda maddelerinin Türkiyeye duhullerine sabıkı veçhile mümanaat olunmasına ve Basra körfezi sahillerindeki İran hükümetine ait limanlar müvaredatına karşı konulmuş olan tedbirlerin takibine devam olunacaktır.

Borsa Fiatleri

Kambiyo	Kapanış
Fransız Fransı	12 06 —
İngiliz lirası	7 12 25
Dolar	47 42 50
Liret	9 40 50
Belga	3 40 03
Drahmi	37 33 00
İsviçre fransı	2 42 25
Leva	63 40 20
Florin	1 17 85
Kuron Ç.	16 06 —
Şiling A.	4 22 68
Pezata	5 62 59
Mark	2 — —
Zloti	4 29 75
Pengo	3 80 41
Ley	80 31 —
Dinar	26 77 —
Çervonets	10 68 —

Tahvilât Kapanış

Tahvilât	Kapanış
İ. Dahilî	— —
D. Muvahhid	37 50
A. Demiryolu	— —

Borsa Harici

Altın	9 53
Mecidiye	49 00
Banknot	2 35

Amerikada Buhran Tedbirleri

Vaşington 5 — M. Hoover, dün kongreye bir beyanname göndererek, fevkalâde iktisadî programın tabiki için zaruri olan tedbirlerin alınmasını istemiştir. Hoover, programın ve alınacak tedbirlerin ehemmiyetinden bahsederek, fiatlerin ve eshamın sukutunun tevkif edilmesini tavsiye etmektedir.

Filyos - Ereğli

85 inci Kilometreye Kadar Hazırlıklar Bitirildi

Zonguldak (Hususi) — Filyos-Ereğli Demiryolunun 85inci kilometreye, yani Bolkuş istasyonuna kadar olan kısmı bir aya kadar işletilmiye açılacaktır. 105 inci kilometredeki Karabürük durağı hazirana kadar ve 132 inci kilometreye kadar olan kısmın da Haziranda toprak düşenmesine başlanacaktır. 72 inci kilometreden 132 inci kilometreye kadar olan yolun ray döşemesi müteahhitlere ihale edilecek ve haziran içinde ferşiyata başlanacaktır. Bu kısımların ağustos, eynl içinde işletilmiye açılması muhtemeldir.

Fotoğraf Tahlili Kuponu

Tabiatınızı öğrenmek istiyorsanız fotoğrafınızı 5 adet kupona ile birlikte gönderiniz. Fotoğrafınızı sıraya tabidir ve iade edilmes.

İsim, meslek veya san'at ?

Hangi suallerin cevabı ?

Fotoğrafınız kaç adet mi ?

Fotoğrafın kilesi 30 kuruşluk pul mukabilinde gönderilebilir.

Kaçak et almayınız.

Parça et almayınız

Çünkü hastalıktır.

ASİPİN - KENAN ^{Kompri-} ^{meleri} : Soğuk algınlığının, grip, nezle, baş ve diş ağrılarının en birinci ilâdır.

Emlâk Ve Eytam Bankasından: Satılık Emlâk

Es.	Mevkii ve Nev'i	Teminat
183	Üsküdar Selmiye Kavakçeşme sokak 28, No. 18 dönüm Bostan.	135
301	Beşiktaş Cihannuma mahallesi Hamam sokak Cedit 13 numaralı hane.	56
57	Beşiktaş Sinanpaşa mahallesi Beşiktaş Tramvay caddesi atik 51, cedit 70 numaralı dükkân.	25
407	Mercan Dayahatun mahallesi Yaldızhan üst katında 14 numaralı oda.	30

Balâda yazılı emlâk bedelleri peşinen tesviye edilmek şartile bilmüzyede satılacağından taliplerin ihaleye müsadif 21-1-1932 Perşembe günü saat on altıda şubemize müracaatları. E.

VAPURLAR

TAVİL ZADE VAPURLARI
AYVALIK Postası

vapuru her Perşembe akşamı 17 de Sirkeçiden hareketle Gelibolu, Çanakkale ve Körfez tarikile Ayvalığa azimet ve avdet edecektir.

Yolcu bileti vapurda da verilir. Adres: Yemişte Tavilzade Mustafa biraderler. Telefon: 2.2210

Mühim bir keşif

Ademi iktidar

mağlûp oldu

VİRİLİNE

(Erkekler için)

FERTİLİNE

(Kadınlar için)

Genç ve dinç

hayvanatın

hüsyê ve Hor-

monlarından

Mürekkeptir.

Eczanelerden

arayınız.

Çocuk hastalıkları mütehasısı

Dr. SEMİRAMİS EKREM H.

Beyoğlu Mektep sokak
Telefon B. O. 2496

İst. 8 inci İcra Dairesinden: Bir deynin temini istifası için tahtı hacze alınıp satışı mukarrer olan Çarşıyıkibirde Çukur hanında bir adet kazan ve on altı adet sırk 11-1-932 tarihine müsadif pazartesi günü saat 12 den 14 e kadar paraya çevrileceğinden taliplerin mezkûr günde hazır bulunmaları ilân olunur.

Kulak, Boğaz, Burun Mutenassısı
Dr. Ekrem Behçet

Beyoğlu, Mektep sokak 1
Telefon : 2496

Haliç iskelelerinde mazbut 3 adet köknar kalâs 12 kayın kereste 2 adet köknar seren 2 karaağaç ve 3 ihlamur kasele 268 çam ve 26 adet köknar kerestesi hakkındaki müzayedede müddeti 7-1-932 perşembe gününe kadar bir hafta daha temdit edilmiştir, taliplerin yevmü mezkûrda saat üçte defterdarlık binasındaki ihale komisyonuna gelmeleri ilân olunur.

Doğum ve kadın hastalıkları mütehasısı

DOKTOR
Hüseyin Naşit

Hastalarını Türbe karşısında eski Hilâiahmer binasındaki muayenehanesinde hergün öğleden sonra kabul etmektedir. Telefon İst. 22622

Dr. TAŞÇIYAN

Zührevî hastalıklar tedavihanesi Emin-önü Minasyan eczanesi karşısındaki sokak No. 4

DARÜTTALİM HEYETİ

Türkiye ses birincisi HİKMET RIZA Hanım iştirakile
RAMAZAN GECELERİ
Veznecilerde DARÜTTALİM salonunda çalacaktır.

İstanbul Belediyesi İlanları

ZABİTÂİ BELEDİYE MEMURU ALINACAK

Münhal olan 60 lira aylıklı 8 Zabıtai Belediye memurluğuna talip olanların icra olunacak müsabaka imtihanına kabulleri için aşağıda yazılı şeraiti haiz olmaları ve matlup vesaike 12 - Kâ. S. 932 salı gününe kadar ihzar etmeleri muktazidir.

1 - Hizmeti askeriyesini ikmal etmiş olmak.

2 - Otuz yaşından yukarı olmamak.

3 - Lâakal Ortamektep mezunu olduğuna dair Maarif Müdüriyetinden musaddak mektep şahadetnamesi ibraz etmek.

4 - Hüsnihal eshabından olduğuna dair Polisten ve Müdde-i umumilikten musaddak ilmühaber göstermek.

5 - Boyu 1,65 den yukarı olmak.

6 - Bu şeraiti haiz ve vesikalari hamil olanların üç kit'a vesika fotoğraflarını raptedecekleri bir istida ile Belediye Riyasetine müracaat etmeleri.

Polis vazifesini ifaya kabiliyeti bedeniyeleri anlaşılacak üzere Heyeti Sıhhiyeye muayenesi icra ettirilecek olan taliplerin 18 kânunusani 932 tarihine müsadif pazartesi günü saat ikide Belediye salonunda imtihanları icra kılınacaktır.

İmtihan programı ;

1 - İmlâ ve kitabet.

2 - Hesaptan kesri adi ve kesri aşari.

3 - Hendesei musattaha.

4 - Malûmatı medeniyeden memleketin mülki ve coğrafi taksimatı.

PETROL

- NIZAM -

SAÇ DÖKÜLMESİ ve
KEPEKLERİN en müessir ilâdır.

Saçları uzatır. Kuvvetlendirir.

Eczane ve parfümeri mağazalarında arayınız.

100 kuruş yüzü ile kuştüyü yastık

İstanbulda Çakmakçılar, sandalyacılar Kuştüyü fabrikası yüzile şilte 12, yüzile yorgan 15, yağlıboya yastık 5 liraya, kuştüyünün kilosunu 100 kuruştan başlar. Kuştüyü kumaşların her rengi vardır. Ucuz satılır. Tel. 2.3027

25 Liraya Radyo Makinesi

Baltık markalı ve dört lâmba kuvvetindedir. Bütün Avrupa telsiz merkezlerini hoparlörle dinletir. Akümülatör ile işler. Akümülatör, lâmba ve sair teferruatını satın alan zat tedarik edecektir. İstanbul

Yeni Postahanenin üst katında Telsiz

Telefon Şirketine müracaat

BONO

alır satar.
Balıkpazarı Maksudiye Han No. 35
M. Derviş

OKSİMANTOL

ÖKSÜRÜK ve BOĞAZ
HASTALIKLARINA KARŞI

BÜYÜK TAYYARE

PIYANGOSU

11. ci tertip 6. cı keşide

11 Kânunusani 1932 dedir.

BÜYÜK İKRAMIYE

200,000 liradır.

Ayrıca: 50.000, 40.000, 25.000, 15.000, 10.000 Liralık ikramiyeler ve 100.000 Liralık bir mü-kâfat vardır.

İşsiz kalabilirsiniz,
Hasta olabilirsiniz;
Başınıza bir felâket gelebilir.

O zaman:

Ah benim de bir
Kumbaram olsaydı!..

Demek fayda vermez!

Türkiye İş Bankası